

О К Т А Рафинерија на нафта
Акционерско друштво

Бр. 01-802/21
30.03.2021 год.
Скопје 1

ОКТА АД – Скопје

Финансиски извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2020 година

И Извештај на независниот ревизор

Содржина

Страна

Годишен извештај	
Извештај на независниот ревизор	1-3
Финансиски извештаи	
- Извештај за сеопфатна добивка	1
- Извештај за финансиската состојба	2
- Извештај за промени во главнината	3
- Извештај за парични текови	4
- Белешки кон финансиските извештаи	5 - 42
Годишна сметка	

Годишен извештај на ОКТА АД Скопје за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Клучни достигнувања

2020 година ја обележа пандемијата на КОВИД-19, што доведе до значително намалување на глобалните економски активности, особено во првата половина од годината, поставувајќи многу предизвици во сите сегменти од деловниот свет и со сериозно влијание врз нафтената индустрија. Мерките за ограничување на движењето помеѓу границите наметнати како одговор на ширењето на КОВИД-19, предизвикаа намалување на побарувачката на гориво. Транзитот на туристи, кој претходните години го достигнуваше врвот во текот на летната сезона, целосно замре, додека во исто време авионскиот сектор беше сериозно погоден од значителниот пад на воздушниот сообраќај, иако беа видливи некои карактеристики на поправање за време на четвртиот квартал на 2020 година.

ОКТА успешно се справи со предизвиците со кои се соочи во услови на несигурно пазарно опкружување кое постојано се развиваше, потпирајќи се на позитивните резултати од воспоставената стратегија. При тоа компанијата продолжи да одржува строги здравствени и безбедносни стандарди, во исто време осигурувајќи услугата кон потрошувачите да се одвива непречено. Внимателното управување со финансиите и ефективните мерки за контрола на трошоците во сите деловни сегменти, ѝ овозможија на ОКТА постепено да ги неутрализира ефектите од притисоците врз маржата.

Во 2020 година, пазарите за гориво во Северна Македонија и Косово, каде што работи ОКТА, и покрај предизвикувачкото и конкурентно опкружување, ОКТА успеа да ја задржи лидерската позиција на локалниот пазар со 62% пазарен удел, како и да го зголеми своето учество на пазарот на Косово со 26% пазарен удел на крајот на 2020 година во споредба со 23% на крајот на 2019 година.

Компанијата успеа да одржи доволна ликвидност за да се справи со ризиците предизвикани од КОВИД-19 кризата, што во исто време ѝ овозможи на компанијата да преземе комерцијални активности и да ја поддржи својата стратегија без да искористи какви било кредитни линии.

Главните проекти во 2020 година беа:

- Одржување и подобрувања во складирањето на гориво;
- Ажурирања на инсталацијата за истоварување и товарење;
- Спроведување на здравствени и безбедносни мерки и процедури за заштита од Covid-19;
- Постигнување да се добие првиот сертификат COVID Shield во земјата;
- Организациско реструктурирање што доведе до намалување на вработените (45 вработени);
- Реновирање на административни згради;
- Имплементација на планот за обновлива енергија;
- Лабораториски надградби;
- Подобрувања на информацискиот систем за управување (SAP);
- Оптимизација за управување со готовина и банкарско работење;
- Понатамошни оптимизации на трошоците;
- Заштита на животната средина;

Со цел да се поддржи државата во борбата против пандемијата COVID-19, буџетот за CSR беше ефикасно реструктуриран. Така, значителен дел од буџетот на ОКТА што беше предвиден за различни активности за CSR кои не можеа да се случат поради пандемијата, беше пренаменет за значителна поддршка на здравствениот систем и другите области погодени од кризата. Оттука, се случија следниве активности:

- Донација на медицинска опрема - 6 инфузомати, 10 инфузиони пумпи и 1 видео бронхоскоп за потребите на Клиниката за инфективни болести во Скопје
- Донација на 3.000 тестови за COVID-19 (1.500 IGG и 1.500 IGM тестови) за потребите на Клиниката за инфективни болести во Скопје
- Донација на 30 лаптопи и 10.000 заштитни маски за поддршка на образовниот процес во основните училишта во општина Илинден за време на пандемијата COVID-19

Освен донациите поврзани со COVID-19, ОКТА ги направи следниве активности за CSR:

- Донација на 5 прочистувачи на воздухот на Клиниката за детски болести во Скопје
- Пет стипендии за постдипломски студии беа доделени на студенти за три различни факултети на Универзитетот Свети Кирил и Методиј во Скопје.
- Спонзорство на курсеви по грчки јазик во Скопје наменети за адолесценти на возраст од 14 до 18 години, студенти на универзитети, како и млади вработени.

- Поддршка на културните активности со спонзорирање на онлајн пренос на реномирани музички фестивали како што се Џез Фестивал Скопје и ОФФест.
- ОКТА ја поддржа онлајн Меѓународната конференција „ЕНЕРГИЈА 2020“.
- Донација за организација на хуманитарна трка за поддршка на лица со ретка Вилсонова болест.
- Организацијата на Црвениот крст во рамките на ОКТА организираше 3 акции за дарување крв каде учествуваа голем број вработени во компанијата.

Работење на компанијата и опкружување на пазарот

Компанијата успеа да ја затвори 2020 година со забележителна профитабилност и покрај сите предизвици, давајќи позитивен ефект од проактивното управување со контролата на трошоците, заедно со постигнатите подобрени оперативни ефикасности.

Клучни настани во 2020 година

Перформансот во првиот квартал беа негативно погоден од намалената побарувачка на нафтени деривати како резултат на кризата со COVID-19, како и негативниот ефект од движењето на залихите кој беше предизвикан од падот на меѓународните цени на горивата.

Со ефикасно управување со залихите, во очекување на пораст на интернационалните цени на горивото; заедно со освоените тендери за Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати, компанијата оствари закрепнување во поглед на EBITDA почнувајќи од вториот квартал.

Затоа, прилагодената EBITDA изнесува 630 милиони денари, надминувајќи ги 554 милиони денари генерирани во текот на 2019 година, постигнато како резултат на внимателното управување со залихите што овозможи непрекинато снабдување на потрошувачите, во период на бројни неизвесности, како и добиените тендери за снабдување на Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати во текот на третиот квартал од годината, придружени од позитивниот ефект од континуираната оптимизација на индиректните трошоци.

- Приходите од продажба во износ од 15.193 милиони денари за 2020 година, сè уште заостануваат во однос на 27.674 милиони денари од истиот период минатата година, што е резултат на намалена побарувачка во количини и пад на меѓународните цени на горивата.

- • Бруто маржата за 2020 година следи аналоген тренд и изнесува 788 милион денари што е помалку во однос на 1.162 милиони денари за истиот период минатата година, како негативна последица од големиот пад на меѓународните цени на горивата во првите четири месеци од 2020 година.

- Крајот на 2020 година забележа загуба пред оданочување од 553 милиони денари, како негативно влијание од еднократната резервација за судски процес со Царинската управа на Република Северна Македонија во износ од 781.4 милиони денари. Оттука, Добивката пред оданочување, ослободена од гореспоменатата еднократна резервација, оствари одлични достигнувања во текот на втората половина на 2020 година, при што целосно ги надмина негативните нивоа постигнати во текот на втората половина од 2020 година, достигнувајќи 228 милиони денари, со што значително се приближи до 302 милиони денари постигнати во од истиот период минатата година. Сето ова беше постигнато преку апсорбирање го позитивниот ефект од нагорниот тренд на меѓународните цени на горивата во текот на втората половина на годината, заедно со претходно споменатата продажба на Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати, заедно со надоместокот за чување на државните резерви во капацитетите на компанијата и подобрената оперативна ефикасност.

Во 2019 година, царинските власти во Северна Македонија извршија ревизија во ОКТА, во врска со акцизите на увозот на евродизел, за фискалните години 2014 - 2018 година. Тие сметаат дека, акцизата во врска со овој увоз, не била правилно пресметана и издадоа решенија за фискалната 2014 година, наметнувајќи дополнителни износи од 380 илјади евра, кои беа платени во 2020 година.

Компанијата поднесе тужби во рамки на 2019 година, поведувајќи управни спорови со барање за целосно поништување на овие решенија заради суштински прекршувања на процедуралните правила од страна на царинските власти и нивни пропусти за целосно и правилно утврдување на фактите за случајот, како и за правилното применување на релевантните закони. Започнувајќи од јули, па сè до декември 2020 година, властите издадоа нови решенија кои се однесуваат на фискалните 2015, 2016 и 2017 година, наметнувајќи дополнителен износ од 4.6 милиони евра.

На 31 декември, 2020 година, ОКТА направи резервации во висина од 781.4 милиони денари, кои претставуваат најдобра проценка на компанијата за потенцијалните идни одливи на парични средства. Компанијата ја задржува својата позиција дека постапувала во целосна согласност со сите релевантни закони. Исто така согласно добиените експертски мислења има намера да ја оспори ваквата одлука до највисоките судски органи во државата, а доколку е потребно и до меѓународните арбитражни институции.

Изгледи на компанијата за 2021 година

Континуирана цел на ОКТА е да остане лидер на пазарот, нудејќи производи со висок квалитет на своите клиенти на пазарите во кои е присутна.

Стратешкиот план на компанијата за 2021 година се фокусира на одржување на продажните достигнувања на двата пазари, истовремено продолжувајќи ги своите активности за оптимизација на трошоците и оперативните подобрувања. Компанијата ќе ги преиспита своите понатамошни можности како во земјата, така и во рамките на регионот, во случај гасоводот да повторно се отвори во текот на 2021 година.

Приоритетите на компанијата во 2021 година се:

- Одржување на домашниот и извозниот удел на пазарот во високо конкурентна средина;
- Зајакнување на соработката со клучните клиенти;
- Сместување на зголемените потреби за складирање на државните резерви;
- Воведување нова политика на цени и фокусирање на конзистентноста на обемот на клиентот;
- Зголемување на повратот на ангажираниот капитал;
- Понатамошно инвестирање во нови приливи на приходи преку зајакнување на инвестициите во пазарот на обновлива енергија
- Постојана обука и создавање нови можности за вработените во компанијата;
- Да биде најдоброто место за работа на пазарот во Северна Македонија, развивање на неговиот персонал и привлекување таленти;
- Понатамошно оптимизирање и реструктурирање на организациската структура;
- Планирање на сукцесија;
- Истражување на можностите за развој на малопродажната мрежа;

- Притисок за понатамошно воведување на нови технологии и автоматизација кои поттикнуваат оптимизација на ефикасноста, искористувајќи ја моќта на групацијата Хеленик Петролеум.
- Зголемување на вредноста на акционерите
- Максимизирање на синергиите да биде член на водечка енергетска група во регионот.

Сепак, треба да се признае дека горенаведените цели може да бидат засегнати од какви било фактори на макро животната средина, вклучувајќи го и повторното отворање на гасоводот и воведувањето на новиот закон за енергетика. Менаџментот на ОКТА внимателно ја следи моменталната непостојана локална, регионална и европска средина и соодветно реагира со соодветни мерки.

Други поврзани информации

Во текот на 2020 година ОКТА:

- Вложи вкупно 90 милиони денари - 51 милион денари беа насочени во инфраструктура за инсталации, 5.8 милиони денари во проекти поврзани со обновлива енергија, 3 милиони денари во проекти поврзани со ИТ и ЕРП, 0.16 милиони денари во проекти за сигурност, безбедност и згради, 2.6 милиони денари во административни проекти, 1.9 милиони денари во лабораториски проекти и 24.6 милиони денари во врска со обновување на нашиот дел од нашиот договор за брендирање на бензински пумпи;
- Компанијата склучи трансакција со заинтересирана страна во 2020 година со г. Дионисиос Роутсис, претседател на Одборот на директори на ОКТА, за специјално доверени работи за износ од 150 илјади евра, трансакција што беше одобрена од Одборот на директори на компанијата како релевантно тело за да биде одобрена.
- Да склучи трансакции со поврзани страни, како што е претставено во Белешката 28 на Финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година;
- Немаше никаков долгорочен долг, затоа не применуваше политика што ги поврзува долгорочниот долг и основната главнина;
- ОКТА не донесе политика за дивиденда. Прашањето за исплата на дивиденда и износот на дивидендата што треба да им се исплати на акционерите се одлучува на годишна основа, согласно одлука на Генералното собрание на акционери и се одобрува истата, по предлог на Одборот на директори, која се заснова на неколку фактори, само во однос на соодветната година и по затворањето на крајот на годината.

- Во текот на 2020 година, Друштвото нема стекнато сопствени (трезорски) акции
- Катализаторот наведен во Билансот на состојба како средство што се чува за продажба е запишан до неговата вистинска вредност намалена за проценетите трошоци за продажба за 2.8 милиони денари; со проценета продажба што треба да се изврши во рамките на 1-то полугодие од 21
- Ја следеше својата политика за управување со ризици, како што е опишано во Белешката 3 на годишните финансиски извештаи и не се соочи со значајни проблеми;
- На 2 јуни 2020 година, Генералното собрание на акционери на ОКТА одобри дистрибуција на дивиденда во вкупен износ од 123.568.560 денари или 146 денари (во апсолутен износ) по акција;
- ОКТА му исплати на извршниот член на Одборот износ од 3.2 милиони денари во форма на бруто плати и други поволности во износ од 1.3 милиони денари. Исто така, на неизвршните членови на Одборот им исплати вкупен износ од 12.2 милиони денари како надомест одобрен од страна на акционерите на Друштвото и од Одборот на директори, соодветно. Заради доверливост, бројките за секој член не се објавени овде, но им се достапни на акционерите* по барање.

Прилог: Изјава согласно член 384-а од Законот за трговски друштва

Вук Радовик

Главен извршен директор

Согласно одредбите од чл.384-а од Законот за трговските друштва, органот на управување на ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво - Скопје (ОКТА АД Скопје) ја дава следнава:

ИЗЈАВА ЗА ПРИМЕНА НА КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ¹

ОКТА АД Скопје е друштво котирано на официјалниот пазар на Македонска берза АД Скопје на подсегментот “задолжителна котација” (во понатамошниот текст: “Македонската берза”).

Согласно Правилата за котација на Македонската берза, достапни на web страната на Македонската берза², како друштво котирано на подсегментот “задолжителна котација”, за деловната 2020 година ОКТА АД Скопје нема обврска за примена на принципите содржани Кодексот за корпоративно управување на Македонската берза од јуни 2006 година, достапен на web страната на Македонската берза³.

Без оглед на ова, ОКТА АД Скопје ги применува принципите на добро корпоративно управување согласно стандардите утврдени во Законот за трговските друштва.

ОКТА АД Скопје нема усвоено ниту пак применува друг кодекс за корпоративно управување. ОКТА АД има усвоено интерни акти кои го регулираат корпоративното управување во рамките на надлежноста на Одборот на Директори.

---

¹ Изјавата за примена на кодексот за корпоративно управување е составен дел на годишниот извештај за работењето на ОКТА АД Скопје за 2020 година.

² <https://www.mse.mk/mk/content/21/1/2008/listing-rules>

³

[https://www.mse.mk/Repository/UserFiles/File/Misev/Regulativa/Akti%20na%20berza/Kodeks za korporativno uprvuvanje.pdf](https://www.mse.mk/Repository/UserFiles/File/Misev/Regulativa/Akti%20na%20berza/Kodeks%20za%20korporativno%20uprvuvanje.pdf)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Одборот на Директори и Акционерите на ОКТА Рафинерија на нафта АД – Скопје

Извештај на финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ОКТА АД Скопје (“Друштвото”) кои што ги сочинуваат извештајот за финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2020 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените на капиталот и извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени од Република Северна Македонија и објавени во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветени за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

1) Според одредбите на Договорот за купопродажба и концесија од 8 мај 1999 година склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А (матичната компанија на ОКТА Рафинерија на нафта АД Скопје) и Владата на Република Северна Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година во износ од 769.497 илјади денари на 31 декември 2020 година (31 декември 2019 година: 769.497 илјади денари) кои се однесуваат на периодот пред превземањето. Ние не добивме доволно соодветни ревизорски докази врз основ на кои би можеле да оцениме дали Друштвото ќе биде во можност да ги наплати овие побарувања. Исто така Друштвото на 31 декември 2020 година има евидентирано обврски кон добавувачи кои се однесуваат на периодот пред превземањето во износ од 161.679 илјади денари (31 декември 2019: 176.507 илјади денари) кои немаат движење од 2005 година, освен курсни разлики. Ние не добивме доволно соодветни ревизорски докази врз основ на кои би можеле да оцениме дали Друштвото сеуште има обврска да го подмири овој износ. Како резултат на тоа, ние не бевме во можност да утврдиме дали одредени корекции на дадените износи со 31 декември 2020 и 31 декември 2019 година биле потребни. Нашето ревизорското мислење на финансиските извештаи кои се однесуваат на годината што завршува на 31 декември 2019 беше мислење со резерва за истото прашање.

2) Како што е обелоденето во белешка 29^а потенцијални обврски и правни спорови, и белешка 25 обврски кон добавувачи и останати обврски и резервирања, на 31 декември 2020 година, Друштвото врз основа на најдобрата проценка на идните потенцијални одливи на парични средства евидентираше резервација во износ од 781.4 милиони денари за тековниот судски спор со царинските власти. Со цел да дојде до најдобрата проценка, Друштвото користеше значајни проценки и претпоставки засновани и на мислењата на експертите со пондерирања на различни исходи од можни сценарија. Земајќи ги во предвид основните несигурности и незвесности не ги сметаме за доволни и соодветни обезбедените докази од раководството за утврдување на различните можни исходи и сценарија за подршка на применетите претпоставки. Следствено на тоа, не можеме да утврдиме дали се потребни прилагодувања и корекции во врска со евидентираната резервација за судскиот спор со 31 декември 2020 година.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за можните ефекти од прашањата објаснети во параграфите за Основата за мислење со резерва, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2020 година како и финансиската успешност и паричните текови за годината што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишен извештај во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2020 година.

Нашите постапки во врска со годишниот извештај се извршени во согласност со МСР 720 прифатен во Република Северна Македонија и објавен во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото.

Годишниот извештај е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2020 година за коишто издадовме мислење со резерва во горенаведениот дел “Извештај на финансиските извештаи”.

Владимир Соколовски
Управител

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје
Скопје, 24 март 2021 година

Даница Ганчева
Овластен ревизор

Извештај за сеопфатна добивка

	Белешка	Година завршена на 31 декември	
		2020	2019
Продажби	5	15.363.568	27.673.826
Трошоци содржани во продадени производи	6	(14.382.337)	(26.512.202)
Бруто добивка		981.231	1.161.624
Трошоци за оператива и логистика	7	(409.765)	(510.686)
Административни трошоци	8	(242.661)	(260.375)
Продажни и дистрибутивни трошоци	9	(95.154)	(117.379)
Други оперативни приходи	10	18.473	6.907
Обезвреднување на средствата наменети за продажба	22	(2.779)	40.069
Други оперативни трошоци	11	(815.247)	(26.313)
(Загуба)/Добивка од редовно работење		(565.902)	293.847
Финансиски приходи	12	20.194	16.711
Финансиски трошоци	12	(7.532)	(8.704)
Финансиски приходи/(трошоци) - нето		12.662	8.007
(Загуба)/Добивка пред оданочување		(553.240)	301.854
Данок на добивка	13	32.658	(39.062)
(Загуба)/Добивка за годината		(520.582)	262.792
Други сеопфатни добивки			
Промена на обврските за бенефиции на вработени		(573)	550
Промена на објективната вредност на финансиски средства расположливи за продажба		(1.035)	6.313
Вкупно други сеопфатни добивки		(1.608)	6.863
Вкупна сеопфатна (Загуба)/Добивка за годината		(522.190)	269.655
Информации за заработка по акција:			
Основна и разводнета добивка по акција	14	(0.62)	0.31

ОКТА АД – Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за финансиската состојба

	Белешка	На 31 декември	
		2020	2019
СРЕДСТВА			
Постојани средства			
Нематеријални средства	15	34.561	15.562
Недвижности, постројки и опрема	16	1.351.550	1.458.177
Финансиски средства расположливи за продажба	17	15.111	16.146
Одложени даночни средства	18	36.488	3.830
Вкупно постојани средства		1.437.710	1.493.715
Тековни средства			
Залихи	19	514.475	671.775
Побарувања од купувачи	20	249.898	326.430
Останати побарувања	20	847.684	855.899
Побарувања од данок на добивка	20	32.297	-
Пари и парични средства	21	2.466.665	2.294.892
Средства наменети за продажба	22	152.148	154.926
Вкупно тековни средства		4.263.167	4.303.922
ВКУПНО СРЕДСТВА		5.700.877	5.797.637
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал		2.472.820	2.472.820
Законски резерви		494.718	494.718
Ревалоризациони и останати резерви		424.412	426.020
Задржана добивка		655.246	1.299.396
Вкупно капитал	23	4.047.196	4.692.954
Долгорочни обврски			
Обврски за бенефиции на вработени	24	14.220	10.638
Вкупно долгорочни обврски		14.220	10.638
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	25	554.806	677.178
Останати тековни обврски вклучувајќи резервирања	25	1.084.655	383.584
Обврски за данок на добивка		-	33.283
Вкупно тековни обврски		1.639.461	1.094.045
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		5.700.877	5.797.637

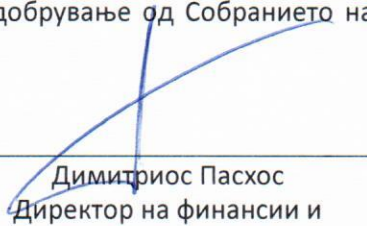
Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање на 23 февруари 2021 година од страна на Раководството и беа предмет на одобрување на Одборот на Директори на 25 февруари 2021. Овие финансиски извештаи исто така ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на Акционери.

Потписници во името на Раководството на ОКТА АД - Скопје:

Вук Радовик

Главен извршен директор

Димитриос Пасхос
Директор на финансии и администрација

Белешките се составен дел од овие финансиски извештаи

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за промени во главнината

	Акционер-ски капитал	Законски резерви	Ревалоризациони и останати резерви	Задржана добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2019	2.472.820	494.718	419.157	1.098.389	4.485.084
Нето добивка за 2019	-	-	-	262.792	262.792
Вреднување на средствата наменети за продажба	-	-	6.313	-	6.313
Сеопфатен приход	-	-	550	-	550
Вкупно Сеопфатна Добивка	2.472.820	494.718	426.020	1.361.181	4.754.739
Објавена дивиденда	-	-	-	(61.785)	(61.785)
Состојба на 31 декември 2019	2.472.820	494.718	426.020	1.299.396	4.692.954
Нето загуба за 2020	-	-	-	(520.582)	(520.582)
Вреднување на средствата наменети за продажба	-	-	(1.035)	-	(1.035)
Сеопфатен приход	-	-	(573)	-	(573)
Вкупно Сеопфатна Добивка	2.472.820	494.718	424.412	778.814	4.170.764
Објавена дивиденда	-	-	-	(123.568)	(123.568)
Состојба на 31 декември 2020	2.472.820	494.718	424.412	655.246	4.047.196

Извештај за парични текови

	Година завршена на 31 декември	
	2020	2019
Оперативни активности		
(Загуба)/Добивка пред оданочување	(553.240)	301.854
<i>Корекции за:</i>		
Амортизација	176.586	250.169
Надоместоци за оштетување	2.779	6.852
Отуѓување на средства	680	8.540
Приходи од камати	(4.786)	(8.733)
Трошоци за камати и банкарски провизии	7.532	8.704
Парични средства добиени од работењето пред промени во работен капитал	(370.449)	567.386
Паричен тек од оперативни активности		
Намалување/(Зголемување)на залихите	157.300	(175.387)
Намалување на побарувањата	84.748	245.289
(Зголемување) на побарувањата по данок на добивка	(32.297)	-
Зголемување на обврските	578.699	421.731
Парични средства добиени од работењето	418.001	1.059.019
Платени за камати и банкарски провизии	(7.532)	(8.704)
Платен данок на добивка	(33.283)	(5.411)
Нето паричен тек од/(користен во) оперативни активности	377.186	1.044.904
Паричен тек од инвестициони активности		
Набавки на недвижности. постројки и опрема	(88.991)	(74.614)
Продажба на недвижности. постројки и опрема	1.230	732
Примени камати	4.786	8.733
Депозити во банки	-	-
Нето паричен тек од инвестициони активности	(82.975)	(65.149)
Паричен тек од финансиски активности		
Исплатени дивиденди	(122.852)	(61.858)
Примени дивиденди	414	269
Нето паричен тек од финансиски активности	(122.438)	(61.589)
Нето зголемување на пари и парични средства	171.773	918.166
Пари и парични средства на 1 јануари	2.294.892	1.376.726
Пари и парични средства на 31 декември (Белешка 21)	2.466.665	2.294.892

1. Општи информации

ОКТА АД - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е акционерско друштво основано на 26 март 1980 година. Друштвото е 81,51% во сопственост на ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А., компанија е контролирана од Хеленик Петролеум С.А. Мајката компанија е со седиште во Грција.

Главните активности на Друштвото се трговија, увоз, производство и намешување, на нафтени деривати. Основни продукти се бензини, дизели, мазут, ТНГ, керозин. ОКТА има водечка позиција во набавка и трговија со нафтени деривати. Друштвото ја користи рафинеријата и инсталациите во Скопје за увоз, складирање и продажба на нафтени деривати.

Почнувајќи од 2013 ОКТА котира на Македонската берза за хартии од вредност.

На 31 декември 2020 година, Друштвото има 274 вработени (2019: 324 вработени).

Адресата на Друштвото е следна: Улица 1 број 25
Миладиновци, Илинден
1000 Скопје
Македонија

Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање на 23 февруари 2021 година од страна на Раководството и беа предмет на одобрување на Одборот на Директори на 25 февруари 2021. Овие финансиски извештаи исто така ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на Акционери.

2. Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основи за подготовка

Финансиските извештаи се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник бр, 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 88/2017, 192/2017, 64/2018, 120/2018 и 290/2020) и Правилникот за сметководство (објавен во Службен весник бр, 159/2009, 164/2010 и 107/2011) каде што се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Во правилникот за сметководство се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, толкувањата издадени од Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и толкувањата на Постојниот комитет на толкувања (ПКТ) од ПКТ 7 до ПКТ 32.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основи за подготовка (продолжение)

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото.

МСФИ стандардите (вклучувајќи го и МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник во 1997 и оттогаш следеа неколку промени. Последната промена беше објавена во декември 2010 година. Друштвото ги применува сите релевантни стандарди и измените и интерпретациите кои се објавени во Службен Весник.

Финансиските извештаи се подготвени врз концептот на набавна вредност модифицирана од ревалоризацијата на одредени основни средства и амортизацијата финансиските средства расположливи за продажба.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари – МКД, освен доколку не е поинаку наведено.

Конзистентност

Презентацијата и класификацијата на ставките во финансиските извештаи е задржана од еден период до следниот освен, ако не е очигледно дека промена во природата на операциите на ентитетот или при преглед на финансиските извештаи дека друга презентација или класификација е по соодветна. Сепак, ваквата рекласификација не резултираше со значајна промена во содржината и форматот на финансиската содржина презентирани во финансиските извештаи.

2.2 Трансакции во странска валута

А) Функционална и презентациска валута

Ставките вклучени во финансиските извештаи на Друштвото се мерени користејќи ја валутата на примарното економско окружување во кое Друштвото ги извршува своите операции (функционална валута) која е Македонски денари (МКД).

Б) Трансакции и салда

Трансакциите во странска валута се префрлени во функционалната валута користејќи ги девизните курсеви на датумот на трансакцијата или вреднувањето во случај кога ставките се повторно мерени. Добивките и загубите од промена на девизни курсеви при срамнување на таквите трансакции и од префрлување на монетарните средства и обврски деноминирани во странски валути по девизните курсеви на крајот на годината се признаени во Извештајот за сеопфатна добивка. Паричните средства и обврски искажани во странска валута на датумот на изготвување на Извештајот за финансиска состојба се претвораат во денари според средниот девизен курс на Народна Банка на Република Македонија важечки на денот на Извештајот за финансиска состојба.

Добивките и загубите од промена на девизните курсеви се презентирани во Извештајот за сеопфатна добивка во линијата Финансиски приходи/ трошоци (нето).

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)**2.2 Трансакции во странска валута (продолжение)****Б) Трансакции и салда (продолжение)**

Трансакциите во странски валути на Друштвото претежно се во Евра (ЕУР) и Американски долари (УСД). Девизните курсеви користени при префрлување на салдата на 31 декември 2020 и 31 декември 2019 се како што следи:

Девизен курс:	31 декември 2020	31 декември 2019
	МКД	МКД
ЕУР	61,69	61,49
УСД	50,24	54,95
ГБП	67,90	72,16

2.3 Недвижности, постројки и опрема

Ставките на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување на основните средства. Истите до 2003 се ревалоризирани на крајот на годината со примена на официјалните коефициенти на растежот на цените на индустриски производи на набавната или ревалоризираната вредност како и на исправката на вредноста, како би се добила приближна вредност за замена на материјалните вложувања. Нето ефектот на ревалоризацијата е прикажан во ревалоризациони резерви.

Зголемувањата се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја претставува фактурната вредност зголемена за трошоците настанати при ставањето на средствата во употреба.

Отстапените или на друг начин отуѓените материјални средства претставуваат расходи или техничка застареност или друг начин на отстранување на материјалните средства, вклучувајќи ја и акумулираната исправка на вредноста. Добивките или загубите што произлегуваат од отуѓувањето на материјалните средства се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

А) Последователни издатоци

Последователните издатоци се капитализираат или се препознаваат како посебно средство, како што е соодветно, само во случај кога е веројатно дека Друштвото ќе има идна економска полезност од издатоците и издатоците можат да се измерат веродостојно.

Нето сегашната вредност на средството кое е заменето се отпишува, Сите останати поправки и одржувања се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка како трошоци како што настануваат.

Б) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува по пропорционална метода, користејќи стапки не пониски од пропишаните со закон, на начин да се алоцира набавната или ревалоризираната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на траење.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)**2.3 Недвижности, постројки и опрема (продолжение)****Б) Амортизација (продолжение)**

Амортизирањето на недвижностите, постројките и опремата започнува по истекување на месецот во кој тие се ставени во употреба, во годината во која започнало нивното користење.

Подолу се претставени применетите корисни векови на употреба на средствата при пресметка на амортизација:

	2020	2019
Згради	20 - 40 години	20 - 40 години
Компјутери	4 - 5 години	4 - 5 години
Опрема	до 20 години	до 20 години
Останата опрема и возила	до 8 години	до 8 години

Остатокот од вредноста на недвижностите, постројките и опремата и нивните проценети корисни векови на употреба, се разгледуваат и по потреба се менуваат на крајот на секој известувачки период.

2.4 Нематеријални средства

Нематеријалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност. Трошоците на набавка вклучуваат фактурна вредност (вклучувајќи ги увозните давачки и другите даноци, освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти, а по одбивањето на трговските попусти и рабати) и сите останати трошоци кои директно можат да се препишат на ставањето на нематеријалното средство во употреба. Последователно, нематеријалните средства се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Сите нематеријални средства кои имаат ограничен корисен век на употреба се амортизираат на праволиниска основа во текот на нивниот корисен век на употреба.

Амортизацијата на нематеријалните средства почнува да се пресметува од моментот кога истите стануваат расположливи за употреба, а престанува доколку средствата се класификуваат како расположливи за продажба или се отпишани. Амортизацијата на нематеријалните средства се прикажува во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот кога настанува. Проценетиот корисен век на употреба на нематеријалните средства кој се користи за амортизација е 4-5 години.

2.5 Финансиски средства расположливи за продажба

Вложените средства расположливи за продажба се недеривативи кои се означени во оваа категорија или не се класификувани во било која друга. Тие се вклучени во не-тековните средства освен ако инвестицијата доспева или раководството има намера да ја продаде за 12 месеци од крајот на периодот за кој се известува. Средствата расположливи за продажба иницијално се признаени по пазарната вредност зголемена за трансакционите трошоци.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.5 Финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Средствата расположливи за продажба се отпишуваат кога правото да се добијат парични текови од инвестицијата е истечено или е пренесено и Друштвото ги пренело сите ризици и користи од сопственоста. Средствата расположливи за продажба последователно се прикажуваат по пазарна вредност. Промените во пазарната вредност на средствата расположливи за продажба се признава во останатата сеопфатна добивка. Кога средствата расположливи за продажба се продадени или обезвреднети, кумулираните прилагодувања на пазарната вредност признаени во главнината се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка како добивки и загуби од инвестирани хартии од вредност.

Дивиденди од средствата расположливи за продажба се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од добивката на Друштвото кога ќе се утврди правото на Друштвото да добие приливи.

На крајот на секој период на известување Друштвото оценува дали постојат објективни докази дека средствата расположливи за продажба се обезвреднети. Значаен или пролонгиран пад на пазарната вредност на хартијата од вредност под нејзината цена на чинење исто така е доказ дека средството е обезвреднето. Ако постојат некои такви докази за средствата расположливи за продажба, кумулативната загуба- мерена како разлика меѓу трошоците за набавка и тековната пазарна цена намалена на трошокот за обезвреднување претходно признаен во Извештајот за сеопфатна добивка, се отстранува од главнината и се признава во Извештајот за сеопфатна добивка. Ако во последователниот период, пазарната цена на должничкиот инструмент класификуван како средство расположливо за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил по признавањето на трошокот од обезвреднување во Извештајот за сеопфатна добивка, трошокот од обезвреднување се корегира преку Извештајот за сеопфатна добивка.

2.6 Средства наменети за продажба

Друштвото ги класификува нетековните средства кои се чуваат за продажба, доколку нивната вредност може да биде надоместена единствено со продажба, а не преку континуирана употреба. Средствата класифицирани како средства кои се чуваат за продажба се мерат по пониска од нивната сметководствена вредност и објективната вредност намалена за трошоците за продажба. Трошоците за продажба се поединечните трошоци кои директно се препишуваат на располагање со средства. Критериумите за класификација на средствата како средства кои се чуваат за продажба се сметаат за исполнети само кога продажбата е многу веројатна и средството е достапно за продажба во неговата сегашна состојба или по завршување на друг процес кој се смета за стандарден за такви видови на продажба.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.7 Залихи

Залихите се искажуваат по набавната вредност или по нето реализационата вредност во зависност од тоа која е пониска. Набавната вредност се состои од трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци за доведување на залихите до сегашна состојба и локација. Цената на чинење на суровата нафта, останатите сировини и материјали, резервни делови и ситен инвентар, производството во тек, готовите производи и трговска стока се пресметува врз база на методот на просечни цени.

Трошоците за набавка на залихите се состојат од набавната цена, увозните давачки и другите даноци (освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти) и други трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на залихите (како на пример трошоците за превоз). Трговските попусти, рабатите и другите слични ставки се одземаат при утврдување на трошоците за набавка.

Трошоците за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство (пр. директниот труд) и системска алокација на фиксните и варијабилните општи трошоци на производство. Алокацијата на фиксните општи трошоци на производство на трошоците на конверзија е засновано на нормалното искористување на производните капацитети. Неалоцираните фиксни општи трошоци на производство се признаваат како трошок во периодот во кој се направени. Варијабилните општи трошоци на производство се алоцираат на секоја единица на производство врз основа на фактичкото користење на производните капацитети.

Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

2.8 Побарувања од купувачите и останати побарувања

Побарувањата од купувачите и останатите побарувања иницијално се признаваат по пазарната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата, намалена за исправка на вредноста на тие побарувања.

Исправката на вредноста на побарувањата од купувачи се применува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати побарувањата според договорените услови. Значајните финансиски тешкотии на должникот, веројатноста од банкротство или финансиска реорганизација, како и доцнења во плаќањата се земаат како индикатори за намалување на вредноста на побарувањата. Износот на исправката е разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните парични текови дисконтирани по оригиналната ефективна камата стапка на финансиското средство. Сметководствената вредност на побарувањето е намалена со употреба на корективна сметка, и износот на загубата се признава во Извештајот за сеопфатна добивка. Кога побарувањето не може да се наплати, се отпишува преку корективната сметка за побарувањата.

2.9 Пари и парични средства

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од средства на жиро сметка, девизни средства, готовина во благајна и депозити во банки со рок на доспевање до 3 месеци.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.10 Акционерски капитал

Обичните и приоритетните акции се класифицирани како капитал.

2.11 Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврски кон добавувачите и останатите обврски се обврски за плаќање на добра и услуги кои се набавени во текот на нормалното работење на Друштвото. Обврските се класификуваат како тековни обврски доколку достасуваат во рок од една година или пократко, во спротивно се класификуваат како долгорочни обврски.

Обврските кон добавувачите се признаваат иницијално според набавната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

2.12 Резервирања и потенцијални обврски

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна законска или изведена обврска како резултат на минати настани и е веројатно дека ќе настане одлив на средства со цел да се подмири оваа обврска и кога е можно да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

Резервирањата се мерат и евидентираат како најдобра можна проценка на износот кој е потребен да се подмири сегашната обврска на датумот на извештајот. Резервирањата се признаени во Извештајот за сеопфатна добивка на соодветен трошок кој одговара на природата на резервирањето.

За потенцијалните обврски не се врши резервирање. Потенцијална обврска е можна обврска која произлегува од минат настан и чиешто постоење ќе биде потврдено само со случување или не - случување на еден или повеќе неизвесни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото, или сегашна обврска која произлегува од минат настан но не е признаена, бидејќи не е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои вклучуваат економски користи за исплата на таа обврска или не може да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

2.13 Данок од добивка

Даночниот расход за периодот се состојат од тековен и одложен данок. Данок се признава во Извештајот за сеопфатна добивка, освен до степен кој се однесува на ставки признаени во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така соодветно признава во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.13. Данок од добивка (продолжение)

А) Тековен данок

Тековниот данок од добивка е пресметан врз основа на даночните закони усвоени или значајно усвоени во Извештајот за финансиска состојба во земјите каде што компанијата и нејзините подружници работат и генерираат приход. Раководството извршува периодично оценување на состојбите во даночните пријави во однос на ситуациите во кои се применува даночна регулатива и која во истите е предмет на интерпретација. Тоа воспоставува провизии врз основа на износите кои се очекуваат да бидат исплатени на даночните власти.

Б) Одложен данок

Одложениот данок се признава за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиски извештаи. Сепак, одложените даночни обврски не се признаваат ако тие произлегуваат од почетното признавање на гудвил. Одложениот данок не се пресметува ако произлегува од почетното признавање на трансакција на средство или обврска која не е деловна комбинација која во моментот на трансакцијата нема влијание ниту врз сметководствената ниту врз оданочивата добивка или загуба.

Одложениот данок од добивка се пресметува со даночните стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на датумот на Извештајот за финансиска состојба и се очекува да се применат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идни оданочиви добивки ќе биде на располагање на времените разлики кои можат да се искористат. Во одложениот данок на добивка, средствата и обврските се нетираат кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски кои се однесуваат на даноците на доход се наплатени од страна на даночните субјекти на или истиот даночен орган или различен даночен субјект каде што се има намера да се порамнат билансите на нето основа.

2.14 Бенефиции на вработените

А) Пензиски и останати краткорочни обврски кон вработените

Друштвото во текот на своето нормално работење врши исплати во име на своите вработени за пензиско, здравствено и социјално осигурување како и персонален данок кои се пресметуваат во согласност со важечките законски стапки во годината, на основа на бруто платите. Друштвото овие придонеси ги плаќа во корист на државните и приватните фондови за здравство, пензиско и инвалидско осигурување. Трошоците од овие плаќања се претставени во Извештајот за сеопфатна добивка во истиот период како и поврзаните трошоци за плати.

Друштвото не работи со било какви пензиски шеми или план за бенефиции после пензионирањето и консеквентно, нема обврски во однос на пензиите.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.14. Бенефиции на вработените (продолжение)

Б) Отпремнини за технолошки вишок

Отпремнините за технолошки вишок се исплаќаат кога престанува работниот однос на вработениот пред датумот на неговото нормално пензионирање или доколку вработениот прифати доброволно прекинување на работниот однос во замена за овие бенефиции. Друштвото ги признава отпремнините за технолошки вишок кога пристапува кон прекинување на работниот однос на тековните вработени во согласност со детален, формален план без можност за отповикување на истиот, или во случај кога Друштвото понуди опција на вработените за доброволно прекинување на работниот однос.

В) Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди

Во согласност со Законот за работни односи кој се применува во Република Македонија, Друштвото е обврзано да исплати бенефиции за пензионирање во износ од две просечни месечни плати во Република Македонија, на денот на нивното пензионирање, за кои е признаена соодветна обврска во Извештајот за финансиска состојба, мерена според сегашната вредност на две просечни месечни плати на републичко ниво заедно со корекција од актуарската калкулација. Во согласност со Колективниот договор, Друштвото е обврзано да пресметува и плаќа јубилејни награди кои кореспондираат со бројот на години на стаж на вработениот. Обврската по дефинираниот план за бенефити се смета годишно од страна на независни актуари користејќи го метода на кредитирање на проектирана единица. Актуарскиот вреднување вклучува правење претпоставки за дисконтната стапка, очекувани стапки на принос на средствата, иден пораст на платата, зголемување на морталитетот и иден пораст на пензиите. Поради долгорочната природа на овие планови, ваквите претпоставки се предмет на значителна неизвесност. Освен тоа, Друштвото нема обврска да обезбедува понатамошни бенефиции на тековните и поранешните вработени.

2.15. Наеми

Наемите во кои давателот на наем во суштина ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста се класифицирани како оперативен лизинг. Плаќањата за оперативен наем (нето од бенефити добиени од давателот на наем) се признаваат како расход во Извештајот за сеопфатната добивка според праволиниска основа за време на траењето на наемот.

2.16. Приходи

Приходите од реализација се искажани по фактурна вредност на продадените производи, трговски стоки и услуги на купувачите намалени за данокот на додадена вредност, акциза, работи и дисконти. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат кога Друштвото ги има доставено до купувачот, купувачот има полна дискреција над дистрибуцијата и цената на продажба, и не постои неисполнета обврска која може да влијае на прифаќањето на производот од страна на купувачот. Доставата не се смета за извршена се додека производите или трговските стоки не се испратени до специфична локација, ризикот од застареност или загуба е префрлен на купувачот, и или купувачот ги прифатил производите во согласност со договорот за продажба, условите за прифаќање се истечени или Друштвото има објективен доказ дека сите услови за прифаќање се задоволени.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.16 Приходи (продолжение)

Приходите од камата се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка врз основа на временска распределба со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Приходи од дивиденди се признаваат кога е утврдено правото на акционерите да ги добијат исплатите.

2.17 Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди во корист на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи на Друштвото, во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на Собранието на Акционери.

2.18 Заработка по акција

Основната заработка по акција се смета со делење на профитот на сопствениците на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции издадени во текот на годината.

2.19 Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се ангажираат во деловното работење кои можат да заработат приходи и кои предизвикуваат трошоци, кои оперативни резултати се редовно следени од страна на раководството и за кои финансиски информации се достапни. Раководството е лице или група на лица кои алоцираат ресурси и кои ги проценуваат перформансите на Друштвото.

Функциите на раководството се извршуваат од страна на Бордот на директори на Друштвото. Интерното известување во рамките на Друштвото кое се презентира на Раководството е на ниво на Друштвото како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Раководството се базирани на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

3. Управување со финансиските ризици

3.1 Фактори на финансиски ризик

Друштвото не користи хеџирано сметководство за прикажување на финансиските инструменти, при што добивката и загубата се прикажува во Извештајот за сеопфатна добивка. Друштвото е изложено на ризик од движење на девизните курсеви и пазарните цени кои што влијаат врз средствата и обврските. Целта на управувањето со финансиските ризици е да се ограничи влијанието на овие пазарни ризици преку оперативни и финансиски активности.

Епидемијата на Ковид-19 се очекува да продолжи да има негативно влијание врз глобалната економија во текот на 2021 година, влијаејќи на јавниот долг и стапката на невработеност, како и на нефункционалните заеми и инвестициите. Мерките за ограничување наметнати од македонската влада поради избувнувањето на „Ковид-19“ исто така имаа значително влијание врз побарувачката и приватната потрошувачка. Раководството континуирано ја проценува состојбата и нејзиното можно влијание во иднина, за да осигури дека се преземени сите потребни активности и мерки со цел да се минимизира влијанието врз работењето на компанијата.

Ковид-19: на 11 март 2020 година, Светската здравствена организација прогласи пандемија на коронавирус Ковид-19, како признание за неговото брзо ширење низ целиот свет. Многу влади презедоа сè построги чекори за да помогнат во спречување и одложување на ширењето на вирусот, што ја забави економијата ширум светот, предизвикувајќи значително глобално нарушување во деловните активности и секојдневниот живот.

Многу земји, вклучувајќи ја и нашата земја, усвоија вонредни и економски скапи мерки за ограничување, вклучително и барање од компаниите да го ограничат или дури и да го прекинат вообичаеното деловно работење. Владите, исто така, спроведоа ограничувања за патувања, како и строги мерки за карантин, индустриите како што се туризмот, угостителството и забавата се очекува да бидат претежно нарушени директно од овие мерки. Другите индустрии, како што се производството и финансиските услуги, се очекува да бидат индиректно погодени.

Строгите мерки за ограничување постепено се релаксираа во текот на јуни, што доведе до делумно закрепнување на домашната побарувачка во текот на летото.

Падот на цените на суровата нафта во текот на годината и флукуациите на побарувачката што произлегуваат од ограничувањата на мобилноста, влијаеа на финансискиот резултат на компанијата. Сепак, горенаведеното не ја смени стратешката ориентација или целите на Друштвото и тековните операции во голема мерка не се засегнати.

Друштвото веднаш реагираше на избувнувањето на пандемијата и од крајот на февруари презеде различни иницијативи за оваа цел примарно фокусирани на обезбедување на здравјето и безбедноста на своите вработени и сите нејзини заинтересирани страни, како и непречено функционирање на нејзините активности и продолжување со снабдување на нашиот пазар.

Еволуцијата на пандемијата, во нашата земја и на глобално ниво, се очекува да влијае на финансиските резултати и финансиската позиција најмалку и за 2021 година. Иако силното глобално економско закрепнување во 2021 година останува многу веројатно, влијанието врз глобалната економија и целокупните деловни активности не може да се процени со разумна сигурност во оваа фаза, како резултат на темпото со кое се шири избувнувањето и високото ниво на неизвесности што произлегуваат од неможност со сигурност да се предвиди исходот. Раководството ќе продолжи внимателно да ја следи состојбата и ќе го проценува секое потенцијално понатамошно влијание врз финансиската позиција и перформансите на друштвото.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

А) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени,, и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени во македонски денари (МКД), а преостанатиот дел во ЕУР и мал дел во УСД.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени во ЕУР, делумно во УСД и преостанатиот дел во МКД. Како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови. За презентација на пазарните ризици според МСФИ 7, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал. Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на Извештајот за финансиска состојба. Салдото на денот на Извештајот за финансиска состојба ја прикажува цела година.

Тековните глобални артикли се во постојано флукуирање на пазарот што резултираше, меѓу другото, во нестабилност на цената на суровата нафта. Целосниот степен на влијанието на овој развој на пазарот покажа дека е невозможно да се предвиди или целосно да се заштити од таквиот ефект на пазарот.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флукуации на пазарот не може да се предвиди со точност и прецизност.

Б) Валутен ризик

Функционалната валута на Друштвото е Македонскиот денар (МКД). Изложеноста на валутен ризик на Друштвото е поврзано со поседување на странски валути и оперативни активности преку приходи од и исплати кон меѓународни друштва, како и капитални трошоци врз основа на договор со добавувачи во странска валута.

Валутата која влијае на зголемување на овој ризик е во најголем дел УСД. Друштвото управува со валутниот ризик преку намалување на бројот на договори со странски компании во УСД, и воведување договори во ЕУР. Друштвото поседува мали парични резерви во УСД валута. Друштвото користи парични депозити во МКД или депозити во МКД со девизна клаузула во евра, со цел заштита од странски валутен ризик како и домашен валутен ризик во согласност со расположливите понуди на банките.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1 Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Б) Валутен ризик (продолжение)

Сепак, набавната цена на нафтените деривати на кои се набавуваат од поврзани субјекти на Друштвото е деноминирана во ЕУР, освен еден производ кој е деноминиран во УСД, но сите деривати се поврзани со цената на нафтата и нафтените деривати на светскиот пазар, кои исто така се деноминирана во УСД. Следствено, постои инхерентен деловен ризик поврзан со овие трансакции.

Изложеноста на Друштвото на валутен ризик е како што следи:

2020	МКД	ЕУР	УСД	ГБП
Средства				
Парични средства	2.413.805	49.926	2.934	-
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	1.650.312	131.470	14.720	-
Вкупно средства	4.064.117	181.396	17.654	-
Обврски				
Обврски кон добавувачи	281.797	112.528	160.339	142
Останати тековни обврски	1.084.655	-	-	-
Вкупно обврски	1.366.452	112.528	160.339	142
Нето изложеност	2.697.665	68.868	(142.685)	(142)
2019				
Средства				
Парични средства	2.196.815	77.844	20.233	-
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	1.856.139	148.118	4.773	-
Вкупно средства	4.052.954	225.962	25.006	-
Обврски				
Обврски кон добавувачи	381.992	115.655	179.531	-
Останати тековни обврски	416.867	-	-	-
Вкупно обврски	798.859	115.655	179.531	-
Нето изложеност	3.254.095	110.307	(154.525)	-

Друштвото остварило повеќе набавки УСД отколку реализираните продажби во УСД. На 31 декември 2020, доколку вредноста на УСД е за 1% (2019: 1%) поголема или помала во однос на МКД, добивката по оданочување ќе изнесува МКД 1.427 илјади (2019: МКД 1.545 илјади) поголема или помала, соодветно. Друштвото остварило повеќе набавки ЕУР отколку реализираните продажби во ЕУР. На 31 декември 2020, доколку вредноста на ЕУР е за 1% (2019: 1%) поголема или помала во однос на МКД, добивката по оданочување ќе изнесува МКД 689 илјади (2019: МКД 1.103 илјади) поголема или помала, соодветно.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

В) Каматен ризик

Каматниот ризик претставува ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

Промената на пазарните каматните стапки влијае врз приходот од камати на орочените банкарски депозити. На 31 декември 2020 Друштвото нема депозити во банките (2019: нула).

Г) Ценовен ризик

Примарната активност на Друштвото креира изложеност на промена на цените на две нивоа: цените на суровата нафта и нафтените деривати. Двата влијаат на вредноста на залихите, и продажната маржа која влијае на идните парични текови од работењето. Во случај на ценовен ризик, нивото на изложеност се определува преку вредноста на залихите прикажани на крајот на секој известувачки период. Политика на Друштвото е да ги прикажува залихите по пониската помеѓу набавната вредност и нето реализационата вредност, при што разликите би довеле до намалување на нето сегашната вредност на залихите. Зголемувањето на изложеноста на овој ризик е директно поврзано со нивото на залихи и на стапката на промена на цените на добрата.

Изложеноста на промена на продажната маржа се однесува на апсолутниот износ на маржата остварена во текот на работењето на Друштвото, што во најголема мера е под влијание на регулираните цени од страна на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, за домашниот пазар, и Platts цените за странските пазари. Друштвото управува со овој ризик преку оптимизација на производството и увозот со цел да одржува поволно ниво на залихи како би можело да влијае на бруто маржата на продадените нафтени деривати.

Д) Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна. Друштвото е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности. Процесот на управување на кредитниот ризик од оперативните активности вклучува превентивни мерки како што се проверка на кредибилитетот и превентивни забрани, корективни мерки во текот на законските односи како на пример, активности за опоменување и исклучување, соработка со агенции за наплата и наплата по законски односи како што се процеси на оптужување, судски постапки, вклучување на извршната единица и факторинг. Задоцнетите плаќања се следат преку постапка на проследување на долгот врз основа на видот на корисникот, кредитната класа и износот на долгот. Кредитниот ризик се контролира преку проверка на кредибилитетот - што утврдува дека корисникот нема долг и кредитната вредност на корисникот и преку превентивни забрани – што го утврдува кредитниот лимит врз основа на претходните трансакции.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)**Д) Кредитен ризик (продолжение)**

Процедурите на Друштвото обезбедуваат на перманентна основа продажбата да се извршува на корисници со соодветна кредитна историја и да не се надминува лимитот за изложување на кредитен ризик.

Друштвото има банкарски гаранции, хипотеки и меници, како и останати средства за обезбедување со купувачите со цел да ја осигура нивната наплата. Друштвото не гарантира за обврските на други страни. Максималната изложеност на кредитниот ризик е претставена преку вредноста на финансиските средства во Извештајот за финансиска состојба.

Друштвото смета дека максималната изложеност е претставена преку износот на побарувањата намалени за исправката на вредност и износот на банкарските депозити, на датумот на Извештајот за финансиска состојба. Раководството соработува со најеминентните банки кои се во домашна или странска сопственост на домашниот пазар.

Изложеноста на Друштвото на кредитниот ризик на 31 декември 2020 и 31 декември 2019 е прикажана во следната табела:

	2020	2019
Пари и парични средства	2.466.665	2.294.892
Побарувања од купувачи	249.898	326.430
Останати побарувања	879.981	855.899
	3.596.544	3.477.221

Во категоријата пари и парични средства прикажани во табелата, не се вклучени парите во благајна бидејќи не постои кредитен ризик за оваа категорија.

Побарувањата се прикажани како што следи:

	31 декември 2020		31 декември 2019	
	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство
Недоспеани и побарувања за кои не е направена исправка	96.156	146.169	156.563	152.174
Доспеани побарувања за кои не е направена исправка	7.552	21	16.976	717
Побарувања за кои е направена исправка	46.525	17.916	46.525	19.550
Бруто	150.233	164.106	220.064	172.441
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(46.525)	(17.916)	(46.525)	(19.550)
Нето	103.708	146.190	173.539	152.891

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)**3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)****Д) Кредитен ризик (продолжение)**

Побарувањата од купувачите во износ од МКД 7.573 илјади (2019: 17.693 илјади) се побарувања кои се доспеани, а за кои не е направена исправка. Истите во најголем дел се однесуваат на побарувања со застареност не повеќе од 30 дена, за кои нема случај на неплаќање во претходните периоди и се обезбедени со колатерал. Повеќе детали се презентирани во Белешка 20.

Г) Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Секој вишок на парични средства најчесто се депонира во комерцијалните банки. Процесот на управување со ризикот на ликвидност вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на оддел за плаќања.

Финансиските обврски на Друштвото, подделни по категории според нивната доспеаност, прикажана според преостанатиот период сметано од денот на Извештајот за финансиска состојба до денот на нивната доспеаност според договор, се прикажани во следнава табела. Презентираните износи претставуваат недисконтирани парични текови според договор.

	Помалку од 3 месеци	Помеѓу 3 месеци 1 година	Над 1 година
На 31 декември 2020			
Обврски кон добавувачи	554.806	-	-
Останати тековни обврски	1.084.655	-	-
	1.639.461	-	-
На 31 декември 2019			
Обврски кон добавувачи	677.178	-	-
Останати тековни обврски	383.584	-	-
	1.060.762	-	-

Анализата на доспеаноста се однесува само на финансиските инструменти и затоа законските обврски се исклучени од оваа анализа.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)**3.2 Управување со ризикот на капитал**

Целта на Друштвото при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за акционерите и бенефиции за останатите заинтересирани страни, како и да одржува оптимална структура на капиталот со цел да го намали трошокот на капитал. Крајот на 2020 година Друштвото забележа загуба пред оданочување од 553 милиони денари, како негативно влијание од еднократната резервација за судски процес со Царинската управа на Република Северна Македонија во износ од 781.4 милиони денари. Оттука, Добивката пред оданочување, ослободена од гореспоменатата еднократна резервација, оствари одлични достигнувања во текот на втората половина на 2020 година, при што целосно ги надмина негативните нивоа постигнати во текот на втората половина од 2020 година, достигнувајќи 228 милиони денари, со што значително се приближи до 302 милиони денари постигнати во од истиот период минатата година. Раководството направи проценка на принципот на континуитет и врз основа на сегашната ликвидносна позиција на Друштвото и направените планови нема неизвесност која влијае на принципот на континуитет.

3.3 Проценка на објективната вредност

Категориите пари и парични средства, побарувања од купувачи и останати финансиски средства имаат краток рок на доспевање. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на денот на известување е слична со нивната објективна вредност.

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2020:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	2.466.665	2.466.665
Побарувања од купувачи	249.898	249.898
Останати финансиски средства	879.981	879.981
	3.596.544	3.596.544

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2019:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	2.294.892	2.294.892
Побарувања од купувачи	326.430	326.430
Останати финансиски средства	855.899	855.899
	3.477.221	3.477.221

4. Значајни сметководствени проценки

Сметководствените проценки направени од страна на Друштвото постојано се следат и се базираат на претходно искуство и останати фактори, вклучувајќи предвидување на идни настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

А) Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/ зголеми за 10% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни МКД 17.659 илјади (2019: МКД 25.017 илјади).

Користените стапки на амортизација се најдобрата проценка за корисниот век на средствата на Друштвото.

Б) Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Друштвото (со поддршка на неговиот краен сопственик) ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа.

Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

4. Значајни сметководствени проценки (продолжение)

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки (продолжение)

В) Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи. За оние купувачи кои се во банкрот или ликвидација, оштетувањето се пресметува индивидуално, додека за останатите купувачи се пресметува врз база на портфолиото, земајќи ја во предвид старосната структура на побарувањата и минатите отписи, кредитната способност на купувачите и промените во условите за плаќање. Овие фактори се оценуваат периодично и се прават промени доколку е потребно, Проценките вклучуваат предвидувања за идните активности на купувачот и идните наплати на побарувањата. Доколку финансиската состојба на купувачите се влоши, отписите на тековните побарувања ќе бидат повисоки од предвидените и може да го надминат нивото на загуба што веќе е признаено.

Г) Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти. Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

5. Продажби

	2020	2019
Продажби на домашен пазар	12.246.869	22.028.238
Продажби на странски пазар	3.116.699	5.645.588
	15.363.568	27.673.826

Продажбите на домашен и странски пазар претставуваат продажба на нафтени деривати.

6. Трошоци содржани во продадени производи

	2020	2019
Набавна вредност на трговски стоки	14.364.047	26.493.326
Исправка на вредноста на залихите	-	-
Трошоци на манипулација, кало и растур	18.290	18.876
	14.382.337	26.512.202

7. Трошоци за оператива и логистика

	2020	2019
Амортизација	140.796	191.094
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	148.638	158.375
Електрична енергија	17.842	20.216
Останати фиксни трошоци	7.806	12.154
Трошоци за осигурување	48.442	28.398
Трошоци за одржување	7.413	13.862
Трошоци за превоз и храна на вработените	14.454	26.423
Сопствена потрошувачка на мазут	1.481	2.250
Разни трошоци	22.260	27.939
Трошоци за отпремнина	-	29.091
Трошоци за телекомуникации	416	517
Трошоци за канцелариска опрема	217	367
	409.765	510.686

Останати фиксни трошоци вклучуваат трошоци за комунални услуги, транспорт на вработени и употреба на сопствени производи.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

8. Административни трошоци

	2020	2019
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	77.682	86.413
Разни трошоци	67.249	55.844
Амортизација	20.815	41.005
Останати фиксни трошоци	20.510	28.062
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	10.153	13.400
Трошоци за закупнина	5.808	4.657
Трошоци за превоз и храна на вработените	7.000	10.632
Трошоци за осигурување	6.410	6.491
Трошоци за одржување	1.264	869
Службени патувања	210	1.393
Трошоци за отпремнина	24.688	9.996
Трошоци за телекомуникации	668	1.382
Трошоци за канцелариска опрема	204	231
	242.661	260.375

Разните трошоци вклучуваат трошоци за членарини, трошоци за ревизија, здравствени трошоци, данок на имот и останати непроизводствени трошоци. Останати фиксни трошоци вклучуваат трошоци за комунални услуги и употреба на сопствени производи.

9. Продажни и дистрибутивни трошоци

	2020	2019
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	34.120	32.450
Разни трошоци	19.995	21.958
Амортизација	14.975	18.070
Трошоци за одржување	-	1.626
Останати варијабилни трошоци	2.670	5.632
Трошоци за превоз и храна на вработените	1.391	2.166
Трошоци за превоз на производи	697	10.549
Останати фиксни трошоци	14.426	14.303
Трошоци за закупнина	1.475	1.309
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	2.849	3.223
Трошоци за отпремнина	-	2.176
Членарини и претплати	16	331
Трошоци за осигурување	2.121	2.806
Трошоци за канцелариска опрема	161	480
Трошоци за телекомуникации	258	300
	95.154	117.379

Разните трошоци претежно се однесуваат на трошоци за контрола на квалитетот на нафтените деривати при извоз.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

10. Други оперативни приходи

	2020	2019
Дополнително утврдени приходи	11.409	2.724
Приходи од субвенции	86	-
Приходи од продажба на електрична енергија	5.418	3.579
Наплатени отпишани побарувања	108	72
Приходи од дивиденди	414	269
Приход од продажба на основни средства	1.038	263
	18.473	6.907

11. Други оперативни трошоци

	2020	2019
Резервации за судски спорови	781.348	-
Исправка на вредноста на залихата	614	6.372
Исправка на вредноста на материјалите	4.395	-
Трошоци за отстранување на отпад и вредносно усогласување на стоки	2.859	6.355
Нето книговодствена вредност на отугени основни средства	680	12.009
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од купувачи	-	480
Трошоци за продадена електрична енергија	4.829	1.097
Останати трошоци	3.209	-
Трошоци поврзани со COVID-19	17.313	-
	815.247	26.313

Коронавирусот (COVID-19) беше потврден од Светската здравствена организација на почетокот од 2020 година и се прошири низ целиот свет, предизвикувајќи нарушување на вообичаените деловни активности. Како што се развива ситуацијата во текот на 2020 година, раководството на Друштвото континуирано го проценува развојот на епидемијата и со цел да се минимизира ризикот за компанијата, вработените и деловните партнери преземаат посебна мерка со цел да се минимизира ризикот. Развиен и извршен е детален план во текот на годината насочен кон намалување на бројот на луѓе кои работат во просториите на Друштвото, истовремено преземајќи ги сите мерки што ќе го спречат ширењето на вирусот (дезинфекција, мерки за лична заштита итн.). Покрај тоа, компанијата, како општествена одговорност, обезбеди поддршка на државните здравствени институции за да и помогнат во заедничката борба против пандемијата. Заради ова се признаваат дополнителни трошоци во износ од МКД 17.313 илјади. Овие трошоци вклучуваат донации за јавни установи во износ од МКД 4.779 илјади, материјали за безбедност во износ од МКД 1.094 илјади, тестови за COVID-19 во износ од МКД 1.077 илјади, трошоци за дезинфекција МКД 2.421 илјади итн.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

12. Финансиски приходи и трошоци

	2020	2019
Позитивни курсни разлики - нето	15.408	7.978
Приходи од камати	4.786	8.733
Финансиски приходи	20.194	16.711
Трошоци за камати	(200)	(18)
Трошоци за банкарски провизии	(7.332)	(8.686)
Финансиски трошоци	(7.532)	(8.704)
Финансиски приходи/(трошоци) - нето	12.662	8.007

13. Трошок за данок на добивка

	2020	2019
<i>Тековни даночни расходи</i>		
Тековна година	31.830	(38.693)
Трошок за одложен данок	-	-
Зголемување/(Намалување) на одложени даночни средства	828	(369)
Вкупен данок од добивка во Извештајот за сеопфатна добивка	32.658	(39.062)
	2020	2019
Добивка/(загуба) пред оданочување	(553.240)	301.854
Трошоци кои не се признаваат како одбиточни ставки за пресметување на данокот	234.938	127.331
Оданочен приход	-	-
Наплатени побарувања оданочени во претходните години	-	-
Примени дивиденди	-	(269)
Дел од загуба намалена за непризнаени расходи. пренесена од претходни години	-	(41.983)
	(318.302)	386.933
Трошок за данок	(31.830)	38.693

Од 1 август 2014 година стапи на сила нов Закон на добивка, со примена од 1 јануари 2014 година за нето приход за 2014 година. Согласно одредбите на овој Закон (и измените од 2015 до 2020 година), даночната основица е добивката генерирана во текот на фискалната година зголемена за даночно непризнаените трошоци и намалена за приходите од данок (дивидендите што се веќе оданочени по исплатувачот), оданочена по даночна стапка од 10%.

Даночните органи имаат право во секое време да ги проверат документите и извештаите во рок од 5 до 10 години од датумот на поднесениот даночен извештај и може да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Друштвото не очекува последици што може да резултираат со потенцијална материјална обврска по овој основ. Во согласност со овие промени, данокот на добивка за годината беше 0, а одложениот данок беше пресметан и евидентиран во 2020 година во Извештајот за сеопфатна добивка (види белешка 2.13).

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

14. Заработка по акција

Основната заработка по акција се смета со делење на профитот на сопствениците на обични акции со просечен број на обични акции издадени во текот на годината:

	2020	2019
Добивка / (загуба) за годината	(520.582)	262.792
Добивка / (Загуба) за сопствениците на обични акции	(520.582)	262.792
Просечен број на издадени обични акции:	846.360	846.360

Просечен број на обични акции на Друштвото во 2020 е 846.360 (2019: 846.360). ОКТА нема преференцијални акции.

15. Нематеријални средства

2020	Софтвер и права
Набавна вредност	
Состојба на 1 Јануари 2020	75.628
Зголемување	26.108
Софтвер во изработка	732
Состојба на 31 Декември 2020	102.468
Исправка на вредноста	
Состојба на 1 Јануари 2020	60.798
Амортизација	7.109
Состојба на 31 Декември 2020	67.907
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2020	34.561
2019	Софтвер и права
Набавна вредност	
Состојба на 1 Јануари 2019	67.265
Зголемување	8.363
Софтвер во изработка	732
Состојба на 31 Декември 2019	76.360
Исправка на вредноста	
Состојба на 1 Јануари 2019	50.163
Амортизација	10.635
Состојба на 31 Декември 2019	60.798
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2019	15.562

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

16. Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Згради	Машини и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
На 1 јануари 2020					
Набавна вредност	247.319	3.208.551	6.365.019	55.027	9.875.916
Акумулирана амортизација	-	(2.971.608)	(5.446.131)	-	(8.417.739)
Нето книговодствена вредност	247.319	236.943	918.888	55.027	1.458.177
Година завршена на 31 декември 2020					
Почетна нето книговодствена вредност	247.319	236.943	918.888	55.027	1.458.177
Зголемувања	-	-	-	63.803	63.803
Пренос од инвестиции од тек	-	32.719	55.413	(88.132)	-
Продажба	-	-	(953)	-	(953)
Амортизација	-	(28.780)	(140.697)	-	(169.477)
Крајна нето книговодствена вредност	247.319	240.882	832.651	30.698	1.351.550
На 31 декември 2020					
Набавна вредност	247.319	3.241.270	6.404.740	30.698	9.924.027
Акумулирана амортизација	-	(3.000.388)	(5.572.089)	-	(8.572.477)
Нето книговодствена вредност	247.319	240.882	832.651	30.698	1.351.550
Година завршена на 31 декември 2019					
Почетна нето книговодствена вредност	247.319	224.171	1.049.571	128.606	1.649.667
Зголемувања	-	-	-	56.584	56.584
Пренос од инвестиции од тек	-	65.174	64.989	(130.163)	-
Намалувања (нето сметководствена вредност)	-	(6.450)	(2.090)	-	(8.540)
Амортизација	-	(45.952)	(193.582)	-	(239.534)
Крајна нето книговодствена вредност	247.319	236.943	918.888	55.027	1.458.177
На 31 декември 2019					
Набавна вредност	247.319	3.208.551	6.365.019	55.027	9.875.916
Акумулирана амортизација	-	(2.971.608)	(5.446.131)	-	(8.417.739)
Нето книговодствена вредност	247.319	236.943	918.888	55.027	1.458.177

Од вкупните трошоци за амортизација (на материјалните и нематеријалните средства), во трошоци за оператива и логистика вклучени се МКД 140.796 илјади (2019: МКД 191.094 илјади), во административни трошоци се вклучени МКД 20.815 илјади (2019: МКД 41.005 илјади) и во продажни и дистрибутивни трошоци се вклучени МКД 14.975 илјади (2019: МКД 18.070 илјади). Обезвреднување од МКД 3.397 илјади е вклучено во полето на продажба на машините и опремата. Износот на продажбата е презентираан на нето основа. Во текот на минатата годината, компанијата го откупи земјиштето што во претходните години беше во сопственост на државата.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

16. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Земајќи ја во предвид промената на природата на операциите на Друштвото, раководството го провери моделот на вреднување на недвижностите, постројките и опремата на 31 декември 2020. Надоместливата вредност се базира на употребливата вредност сметајќи ја целата рафинерија како една единица која генерира парични приливи. При определувањето на употребливата вредност, проектираните парични текови беа дисконтирани со дисконтна стапка од 6,2% (6,2% во 2019) по оданочување. Резултатите од тестот не покажаа дека е потребно да се направи обезвреднување на 31 декември 2020 година, како и на 31 декември 2019. Раководството направи сензитивна анализа на сегашната пазарна вредност на компанијата употребувајќи различни стапки на дисконт и заклучи дека пазарната вредност на компанијата е повисока од нето книговодствената вредност на средствата до 6,2% WACC.

17. Финансиски средства расположливи за продажба

	2020	2019
На 1 јануари	16.146	9.833
Зголемувања	-	-
Отуѓување	-	-
Нето добивки пренесени во ревалоризациони резерви	(1.035)	6.313
На 31 декември	15.111	16.146

Финансиските средства расположливи за продажба се деноминирани во македонски денари и го вклучуваат следново:

	2020	2019
Вложувања во компании	15.111	16.146
	15.111	16.146

18. Одложени даночни средства

Признаените одложени даночни средства се припишуваат на пренесените даночни загуби и разлика во стапките на амортизација. Друштвото не препознало никаква одложена даночна обврска.

	2020	2019
<i>Одложени даночни средства:</i>		
Одложени даночни средства кои треба да се наплатат по повеќе од 12 месеци	36.488	3.830
Одложени даночни средства кои треба да се наплатат во рок од 12 месец	-	-
Одложен данок на добивка	36.488	3.830

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

18. Одложени даночни средства (продолжение)

Движење на времени разлики во текот на годината

	Баланс на 1 Јануари 2020	Искористено одложено даночно средство	Признаена во приход	Баланс на 31 Декември 2020
Во илјади денари				
Пренесена загуба	-	-	31.830	31.830
Амортизација на средства	3.830	-	828	4.658
	3.830	-	32.658	36.488

Времените разлики се однесуваат на пренесените даночни загуби и разликата помеѓу користените групациски стапки на амортизација и официјалните стапки објавени од Управата за Јавни Приходи.

19. Залихи

	2020	2019
Трговска стока	494.656	650.688
Резервни делови и ситен инвентар	19.819	21.087
Вкупно залихи	514.475	671.775

20. Побарувања од купувачите и други побарувања

Нето книговодствената вредност на побарувањата од купувачите е следната:

	2020	2019
Купувачи во земјата	150.233	220.064
Купувачи од странство	164.106	172.441
Побарувања од купувачи - бруто	314.339	392.505
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(64.441)	(66.075)
Вкупно побарувања од купувачи	249.898	326.430

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

20. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжение)

Нето книговодствената вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања е следната:

	2020	2019
Купувачи во земјата	150.073	219.782
Купувачи од странство	164.106	172.372
Купувачи поврзани субјекти во земјата (Белешка 28)	160	282
Купувачи поврзани субјекти во странство (Белешка 28)	-	69
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(64.441)	(66.075)
Побарувања од купувачите - нето	249.898	326.430
Побарувања од “Escrow” сметка	769.497	769.497
Претплатени трошоци	70.190	79.630
Авансни плаќања	3.499	3.546
Побарувања од данок на добивка	32.297	-
Други краткорочни побарувања	3.142	3.226
Побарувања за ДДВ	1.356	-
Останати побарувања	879.981	855.899
	1.129.879	1.182.329

Побарувањата од поврзани субјекти претставуваат побарувања ВАРДАКС (Белешка 28).

Според одредбите од Договорот за купопродажба и концесија од 8 мај 1999 склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ. Балканики С.А. (матичната компанија) и Владата на Република Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година, во износ од приближно МКД 769.497 илјади кои се настанати пред преземањето на Друштвото од страна на ЕЛ.П.ЕТ. Балканики С.А..

Старосната анализа на побарувања од купувачите е како што следи:

	2020	2019
Недоспеани	242.325	308.737
до 30 дена	6.390	15.888
од 30 до 90 дена	327	343
од 90 дена до 1 година	856	1.462
Над 1 година	64.441	66.075
Вкупно бруто побарувања од купувачи	314.339	392.505

Движењата на провизијата за исправка на вредноста на побарувањата од купувачи е како што следи:

	2020	2019
На 1 јануари	66.075	65.166
Провизија за исправка на вредност на побарувањата	-	472
Наплатени провизирани побарувања	-	-
Ослободување на провизија	-	-
Трансфери	(1.634)	437
На 31 декември	64.441	66.075

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

20. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжение)

Исправката на вредност генерално се отпишува кога не постојат предвидувања за надомест на побарувањето.

Старосната структура на побарувањата кои имаат исправка на вредноста е како што следи:

	2020	2019
Над 1 година	64.441	66.075
Над 180 дена	-	-
	<u>64.441</u>	<u>66.075</u>

Нето книговодствените вредности на побарувањата од купувачите се деноминирани во следниве валути:

	2020	2019
МКД	103.708	173.539
ЕУР	131.470	148.118
УСД	14.720	4.773
	<u>249.898</u>	<u>326.430</u>

Нето книговодствените вредности на останатите побарувања се деноминирани во следниве валути:

	2020	2019
МКД	879.981	855.899
	<u>879.981</u>	<u>855.899</u>

Пазарната вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарување на денот на Извештајот за финансиска состојба е иста со нивната нето книговодствена вредност.

21. Пари и парични средства

	2020	2019
Денарски жиро - сметки	2.414.021	2.192.805
Девизни жиро - сметки	52.860	98.077
Благајна	6	-
Останати парични средства	4.597	4.010
Исправка на вредноста на паричните средства	(4.819)	-
	<u>2.466.665</u>	<u>2.294.892</u>

Нето книговодствената вредности на парите и паричните средства се деноминирани во следните валути:

	2020	2019
МКД	2.413.805	2.196.815
ЕУР	49.926	77.844
УСД	2.934	20.233
	<u>2.466.665</u>	<u>2.294.892</u>

22. Средства наменети за продажба

	2020	2019
Недвижности, постројки и опрема	152.148	154.926
	152.148	154.926

Средствата кои се чуваат за продажба се признаени по нивната објективна вредност намалена за проценетите трошоци за продажба. Во текот на 2018 година, ОКТА склучи рамковен договор за екстракција и продажба на благородни метали содржани во катализаторите кои претходно биле користени за рафинирање на сурова нафта. Катализаторот е класифициран како средства кои се чуваат за продажба од датумот кога компанијата го склучи договорот. Компанија изврши вреднување на објективната вредност на средството и призна трошоци за обезвреднување на средствата во износ од 129.508 МКД заклучно со 31 декември 2018 година. Во текот на 2019 година дел од катализаторот беше продаден, а вреднувањето на продажната вредност е извршено со 31.12.2019 и 2020 година. Следствено, вкупните нето трошоци од трансакциите спроведени во 2020 година изнесуваат МКД 2.779 илјади.

23. Капитал и резерви**А) Акции**

Вкупниот број на обични акции изнесува 846.360 обични акции со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција (2019: 846.360 со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција). Сите издадени акции се целосно платени.

Заклучно со 31 декември 2020 структурата на акционерите е како следи:

	Број на обични акции	Вкупен број на акции	% од вкупниот акционерски капитал
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.	689.875	689.875	81,51 %
ДПТУ Пуцко Петрол	91.965	91.965	10,87 %
Други 1)	64.520	64.520	7,62 %
	846.360	846.360	100%

1) Акционери кои индивидуално се сопственици на помалку од 0,4% од акционерскиот капитал.

Б) Дивиденди

Исплатата на дивидендата на компанијата во текот на 2020 година изнесува 122.852 илјади денари (2019: 61.858). Објавените и исплатените дивиденди за годината која заврши на 31 декември 2020 во целост се однесуваат на дивиденди на обични акции. Нема други објавени дивиденди.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

23. Капитал и резерви (Продолжува)**Б) Дивиденди (Продолжува)***Објавени и платени во периодот што завршува на 31 декември 2020 година*

Конечна дивиденда од задржана добивка:

Објавени:	123.568
Платени објавени дивиденди од 2020 година:	122.831
Платени објавени дивиденди во претходните години:	21
Вкупно платени	<u>122.852</u>

В) Резерви***Законски резерви***

Според македонската регулатива, Друштвото е обврзано да има задолжителни законски резерви издвоени преку резервирања од нето добивката. Со промените во законот за трговски друштва ефективен од 1 јануари 2013 годишното издвојување за законски резерви треба да изнесува минимум 5% од добивката, освен доколку Друштвото има веќе издвоено резерви кои изнесуваат една десетина (1/10) од основниот акционерски капитал. Друштвото има достигнато потребното минимално ниво на законски резерви во претходните години и според тоа нема издвојувања за законски резерви во 2020 година.

Ревалоризациони резерви

Ревалоризационите резерви се однесуваат за: (а) недвижности, постројки и опрема, и се состојат од кумулативното зголемување на нивната сегашната вредност врз основа на зголемувањето на индексот на цени на производителите на денот на ревалоризација, кое се пресметуваше до 2003, и (б) ефектите од ревалоризација на финансиските средства расположливи за продажба.

24. Обврски за бенефиции на вработените

	2020	2019
Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди	14.220	10.638
	<u>14.220</u>	<u>10.638</u>

Претпоставките се базирани на актуарските пресметки изготвени во согласност со објавените статистики во земјата. Обврските за бенефиции на вработените се сметаат годишно од страна на независен актуар со користење на метода на кредитирање на проектирана единица.

Стапка на смртност:

Од проучување на стапките на смртност во минатите години Друштвото одреди репрезентативна стапка за очекувана смртност во Република Македонија. Користена е стандардната табела на смртност EVK2000 за 2020 и 2019 година.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

24. Обврски за бенефиции на вработените (продолжение)

	2020	2019
Износи признаени во Извештајот за финансиска состојба		
Сегашна вредност на обврската	14.220	10.638
Пазарна вредноста на средствата на планот	-	-
Нето обврска/ (средства) во Извештајот за финансиска состојба	14.220	10.638
Износи признаени во Извештајот за сеопфатна добивка		
Трошок за тековна услуга	518	539
Нето камата на нето обврската/ (средство) од планот за дефинирани користи	324	374
Признавање на актуарски (добивки)/ загуби	-	-
Редовен трошок во Извештајот за сеопфатна добивка	842	913
Подмирување/ Скратувања/ Загуба/ (добивка) од престанок	22.773	48.225
Вкупен трошок во Извештајот за сеопфатна добивка	23.615	49.138
Усогласување на обврската		
Обврски за план на дефинирани користи на почетокот на периодот	10.638	12.344
Трошок за тековна услуга	518	539
Трошок за камата	324	374
Трошоци за минати услуги	4.392	-
Бенефиции платени директно од Друштвото	(2.220)	(2.061)
Подмирување/ Скратувања/ Загуба/ (добивка) од престанок	-	-
Актуарски (добивки)/ загуби - искуство	568	(558)
Обврски за планот на дефинирани користи на крајот на периодот	14.220	10.638
Движење на нето обврската/ (средствата) во Извештајот за финансиска состојба		
Нето обврска/ (средство) во Извештајот за финансиска состојба на почетокот на годината	10.638	12.344
Директно платено бенефиции	(25.460)	(50.287)
Вкупно трошоци признаени во Извештајот за сеопфатна добивка	28.469	49.131
Вкупен износ признаен во останатата сеопфатна добивка	573	(550)
Нето обврска/ (средство) во Извештајот за финансиска состојба	14.220	10.638
Претпоставки		
Дисконтна стапка	3%	3,1%
Ценовна инфлација	1,5%	1,5%
Стапка на пораст на компензацијата	1,5%	1,5%
Траење на планот	12,87	12,25

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

25. Обврски кон добавувачи и останати обврски и резервирања

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи е следната:

	2020	2019
Обврски кон добавувачи во земјата	281.797	381.992
Обврски кон добавувачи во странство	273.009	295.186
	554.806	677.178

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи и останати обврски е следната:

	2020	2019
Обврски кон добавувачи во земјата	281.797	381.992
Обврски кон добавувачи во странство	2.653	3.316
Обврски кон поврзани субјекти во странство	108.598	115.363
Обврски кон добавувачи во странство пред превземање	161.758	176.507
Обврски кон добавувачи	554.806	677.178
Примени аванси	58.271	59.109
Обврски за акцизи	199.127	234.998
Обврски за плати	9.612	10.792
Обврски за персонален данок и придонеси	4.867	5.470
Данок од задршка	282	276
Провизија за судски спорови	3.660	11.766
Однапред предвидени трошоци	46.538	50.221
Резервирања за останати судски спорови (Белешка 29)	760.229	-
Обврски за ДДВ	-	10.892
Останати обврски	2.069	60
Други тековни обврски	1.084.655	383.584
	1.639.461	1.060.762

Обврските кон поврзани субјекти претставуваат обврски кон Хеленик Петролеум С.А. Грција (белешка 28).

Нето книговодствените вредности на обврските кон добавувачи се деноминирани во следниве валути:

	2020	2019
МКД	281.797	381.992
ГБП	142	-
УСД	160.339	115.655
ЕУР	112.528	179.531
	554.806	677.178

Нето книговодствените вредности на останатите обврски се деноминирани во следниве валути:

	2020	2019
МКД	1.084.655	383.584
	1.084.655	383.584

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

26. Трошоци по природа

	2020	2019
Набавна вредност за продадена трговска стока	14.364.047	26.493.326
Резервации за судски спорови	781.348	-
Трошоци поврзани со COVID-19	17.313	-
Трошоци за вработените	260.440	277.238
Трошоци за амортизација	176.586	250.169
Исправка на вредност на долгорочните средства	4.395	-
Разни трошоци	109.504	105.741
Останати фиксни трошоци	42.742	54.519
Трошоци за надомести на вработени за храна и превоз	22.845	39.221
Премии за осигурување	56.973	37.695
Трошоци за отпремнина	24.688	41.263
Потрошена електрична енергија	17.842	20.216
Трошоци за манипулација и логистика	18.290	18.876
Трошоци за одржување	8.677	16.357
Промоции, реклами и спонзорства	13.002	16.623
Нето книговодствена вредност на отуѓени основни средства	680	12.009
Транспортни трошоци	697	10.549
Исправка на вредност на резервни делови и потрошен материјал	614	6.372
Трошоци за третман на отпад и укинување на стоки	2.859	6.355
Трошоци за закупнина	7.283	5.966
Останати варијабилни трошоци	2.670	5.632
Сопствена потрошувачка на гориво	1.481	2.250
Трошоци за телекомуникациски услуги	1.342	2.199
Трошоци за деловни патувања	210	1.393
Трошоци за продадена електрична енергија	4.829	1.097
Трошоци од минати години	3.209	-
Потрошок на канцелариски материјал	582	1.078
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	-	480
Трошоци за претплати и списанија	16	331
Исправка на вредноста на продадени добра	2.779	-
	15.947.943	27.426.955

27. Трошоци за вработените

	2020	2019
Трошоци за плати	163.717	170.083
Придонеси и даноци за плати	77.812	89.154
Други бенефиции	18.911	18.001
	260.440	277.238
	2020	2019
Просечен број на вработени	305	336

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

28. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото е контролирано од ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.Грција, кој поседува 81,51% од акциите на Друштвото. Краен сопственик е Хеленик Петролеум С.А., со седиште во Грција. Останатите 7,62% од акциите на Друштвото се во сопственост на останати акционери и 10,87% од акциите се во сопственост на ДПТУ Пуцко Петрол Увоз-Извоз Доо Македонски Брод.

Следниве трансакции се направени со поврзаните страни, главниот акционер на компанија, компанијата краен сопственик (опишани погоре во првиот став од оваа белешка) и други поврзани страни кои се компании членки на Групацијата Хеленик Петролеум.

Подолу се прикажани трансакциите со поврзаните субјекти:

Продажби на стоки и услуги

Продажби на услуги	2020	2019
Вардакс С.А.	839	869
Југопетрол А.Д	70	544
Хеленик Петролеум С.А.	-	-
ЕКО Србија	-	-
	909	1.413

Набавки на сировини, стоки и услуги

Набавки на сировини и стоки	2020	2019
Хеленик Петролеум С.А.	13.544.931	25.775.521
ХФЛ С.А.	-	529
	13.544.931	25.776.050
Набавки на услуги	2020	2019
Хеленик Петролеум С.А.	17.408	17.589
ЕЛ.П.ЕТ Интернационал консалтинг	9.254	9.291
Аспрофос С.А.	-	4.613
ХФЛ С.А.	6.069	6.053
ЕКО Бугарија	40	3.600
	32.771	41.146

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

28. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)**Салда кои произлегуваат од продажба на добра/услуги**

Побарувања од продажби на услуги	2020	2019
Вардакс С.А.	160	282
Југопетрол А.Д	-	69
	160	351

Салда кои произлегуваат од набавки на сировини, стоки и услуги

Обврски од набавки на сировини и стоки	2020	2019
Хеленик Петролеум С.А.	103.043	106.130
ХФЛ С.А.	-	529
	103.043	106.659

Обврски од набавки на услуги	2020	2019
ХФЛ С.А.	454	454
Хеленик Петролеум С.А.	2.605	2.933
ЕЛ.П.ЕТ Интернационал консалтинг	2.082	2.089
Аспрофос С.А.	374	3.228
ЕКО Бугарија	40	-
	5.555	8.704

Надоместоци за раководството

Раководство ги вклучува членовите на Одборот на директори и Директорите на Друштвото. Надоместоците платени или кои треба да се платат на раководство за услугите се прикажани подолу:

	2020	2019
Нето плати	33.025	19.374
Даноци и придонеси од плата	10.066	9.485
Останати бенефиции	4.473	2.627
	47.564	31.486

29. Потенцијални обврски и правни спорови**Банкарски гаранции**

Друштвото има потенцијални обврски во однос на банкарски гаранции кои произлегуваат од нејзиниот нормален тек на работење. Не се очекува да произлезат значајни обврски, како резултат на потенцијалните обврски. На 31 декември 2020 година, Друштвото има банкарски гаранции во износ од МКД 1.301.075 илјади (2019: МКД 846.481 илјади). На датумот на овие финансиски извештаи, не се очекуваат никакви дополнителни плаќања.

29. Потенцијални обврски и правни спорови (продолжение)

Неискористени кредитни лимити

На 31 декември 2020 година Друштвото има неискористени кредитни лимити во износ од МКД 372.696 илјади (2019: 328.755 илјади).

Правни спорови

Во рамките тековните активности, постои можност да се добијат тужби против Друштвото. Врз основа на сопствени проценки, како и совети од интерни и екстерни консултанти, раководството на Друштвото смета дека тужбите нема да предизвикаат материјални загуби од побарувањата за кои не се направени резервирања (Белешка 25).

Проценка на царински давачки и казни

Во 2019 Царинска Управа – Скопје, спроведе контрола во ОКТА на акцизните давачки кои произлегуваат од увозот на еуро дизел за периодот од 2014-2018 година. Царинска Управа Скопје сметаше дека увозните давачки не биле правилно пресметани и поради тоа издадоа Решенија за доплата на давачките за 2014, наметнувајќи дополнителна обврска од ЕУР 380 илјади (МКД 23,4 милиони) кои беа платени во 2020.

Друштвото поднесе тужби во 2019, покренувајќи управни спорови, барајќи целосно поништување врз основа на суштествено кршење на процедурите и правилата од страна на Царинската Управа, поради неправилно утврдување на фактите во случајот и правилна примена на материјалното право. Од јули до декември 2020 година, беа издадени нови решенија за фискалните години 2015, 2016 и 2017, наметнувајќи дополнителни износи од ЕУР 4,6 милиони (МКД 281 милиони).

На 31 декември 2020 година, Друштвото призна резервација од 781,4 милиони МКД (ЕУР 12,7 милиони), што претставува најдобра проценка на компанијата за потенцијални парични одливи во иднина. Со цел да се дојде до најдобра проценка, раководството користеше значителна проценка заснована врз мислења на експерти и пондерирање на различни сценарија и можни резултати. Како и да е, резултатите може да варираат од МКД 0 (ЕУР 0) до МКД 1,120 милиони (ЕУР 18,2 милиони), последниот износ со вклучен повратен ДДВ од МКД 124,4 милиони (ЕУР 2 милиони) бидејќи постои инхерентна несигурност во толкувањата на законите и правните процеси. Друштвото останува на својата позиција дека постапила во целосна согласност со сите релевантни закони, потврдено и од добиените мислења на експертите, и има намера да ја оспори таквата одлука до крајниот судски орган, вклучително доколку е можно и на меѓународни надлежни судови. Според одредбите на МСС 37 точка 92, понатамошните обелоденувања се сметаат за чувствителни од страна на Друштвото со оглед на тековните спорови.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

30. Превземени обврски**Обврски по основ на оперативен наем**

Друштвото користи возила под оперативен наем. Трошоците кои произлегуваат од наемот се прикажани во Извештајот за сеопфатна добивка, Белешка 7,8 и 9.

Во табелата долу се прикажани идните минимални плаќањата кои произлегуваат од оперативниот наем:

	2020	2019
Не повеќе од 1 година	9.251	11.322
Повеќе од 1 година но не повеќе од 5 години	10.546	16.843
Повеќе од 5 години	-	-
	19.797	28.165

31. Настани по периодот на известување

Нема останати последователни настани после периодот на известување кои би влијаеле на извештајот на сеопфатната добивка, на извештајот на финансиската состојба како и на извештајот за паричните текови за 2020 година.

			Период							Контролор												
1	2	3	0	4	0	7	4	0	0	9	0	0	0	0	9	8	7	2	5	3	3	1
Вид работа			Идентификационен број (ЕМБС)							Резервни кодекси												

Назив на друштвото **ОКТА РАФИНЕРИЈА НА НАФТА АД СКОПЈЕ**

Адреса, седиште и телефон ул.1 бр25 с.Миладиновци Скопје 02 2532107

Адреса за е-пошта okta.info@helpe.gr

Единствен даночен број 4 0 3 0 9 8 4 8 4 5

БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА)
на ден 31.12. **2020** година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	АКТИВА:				
1.	А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	001		1.401.374.580	1.490.131.271
2.	I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	002	5	34.561.278	15.561.721
3.	Издатоци за развој	003			
4.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	004	5	33.829.428	14.829.871
5.	Гудвил	005			
6.	Аванси за набавка на нематеријални средства	006			
7.	Нематеријални средства во подготовка	007		731.850	731.850
8.	Останати нематеријални средства	008			
9.	II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	009	6	1.351.550.378	1.458.177.197
10.	Недвижности (011+012)	010	6	488.201.256	484.262.439
10.a.	Земјиште	011	6	247.318.812	247.318.807
	10000			247.318.812	247.318.807
10.б.	Градежни објекти	012	6	240.882.444	236.943.632
11.	Постројки и опрема	013	6	780.696.794	854.968.474
12.	Транспортни средства	014	6	2.007.634	6.355.691
13.	Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	015	6	49.906.681	57.523.551

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
14.	Биолошки средства	016			
15.	Аванси за набавка на материјални средства	017			
16.	Материјални средства во подготовка	018	6	30.698.256	55.027.285
17.	Останати материјални средства	019	6	39.757	39.757
18.	III. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	020			
19.	IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	021		15.262.924	16.392.353
20.	Вложувања во подружници	022			
21.	Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	023			
22.	Побарувања по дадени долгорочни заеми на поврзани друштва	024			
23.	Побарувања по дадени долгорочни заеми	025			
24.	Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	026		15.111.000	16.145.793
24.а.	Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	027			
24.б.	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	028		15.111.000	16.145.793
24.в.	Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата	029			
25.	Останати долгорочни финансиски средства	030		151.924	246.560
	37			151.924	246.560
26.	V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (032+033+034)	031		0	0
27.	Побарувања од поврзани друштва	032			
28.	Побарувања од купувачи	033			
29.	Останати долгорочни побарувања	034			
30.	VI. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	035		36.488.310	3.829.702
31.	Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	036		4.040.676.083	4.069.120.041
32.	I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	037		514.475.210	671.775.244
33.	Залихи на суровини и материјали	038		2.209.753	2.912.538
34.	Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	039		17.608.989	18.174.583
35.	Залихи на недовршени производи и полупроизводи	040			
36.	Залихи на готови производи	041			
37.	Залихи на трговски стоки	042		494.656.468	650.688.123
38.	Залихи на биолошки средства	043			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
39.	II. СРЕДСТВА (ИЛИ ТРУЛИ ЗА ОТУГУВАЊЕ) НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	044		152.147.676	154.926.467
40.	III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	045		1.059.536.179	1.102.453.143
41.	Побарувања од поврзани друштва	046	7	181.382	489.537
42.	Побарувања од купувачи	047	7	249.716.513	325.940.779
43.	Побарувања за дадени аванси на добавувачи	048		3.498.617	3.546.252
	122			3.498.617	3.546.252
	123			0	0
44.	Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки	049		33.653.025	0
	999			4	
	130			48.759	
	133			32.297.146	
	230			1.307.116	
45.	Побарувања од вработените	050		10.067	0
	14			10.067	0
46.	Останати краткорочни побарувања	051		772.476.575	772.476.575
	15			772.476.575	772.476.575
47.	IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	052		0	0
48.	Вложувања во хартии од вредност (054+055)	053		0	0
48.а.	Вложувања кои се чуваат до доспевање	054			
48.б.	Вложувања според објективната вредност преку добивката или загубата	055			
49.	Побарувања по дадени заеми на поврзани друштва	056			
50.	Побарувања по дадени заеми	057			
51.	Останати краткорочни финансиски средства	058			
52.	V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	059		2.466.664.694	2.294.891.654
52.а.	Парични средства	060	8	2.462.067.712	2.290.882.135
52.б.	Парични еквиваленти	061	8	4.596.982	4.009.519
53.	VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	062		70.190.329	79.629.767
54.	ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	063		5.700.876.978	5.797.637.248
55.	V. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	064		0	3.615.529.828
56.	ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	065		4.047.196.211	4.692.954.332
57.	I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	066	9	2.472.819.516	2.472.819.516
58.	II. ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	067			
59.	III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	068			

60.	IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	069		0	0
61.	V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	070		107.010.292	108.618.513
	930			-114.419.251	-114.419.251
	932			8.337.960	7.303.167
	934			-929.001	-1.502.429
62.	VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	071		812.119.797	812.119.797
63.	Законски резерви	072		494.718.176	494.718.176
64.	Статутарни резерви	073			
65.	Останати резерви	074		317.401.621	317.401.621

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	ИЗНОС	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
66.	VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	075		1.175.827.946	1.036.604.685
67.	VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	076		0	0
68.	IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	077		0	262.791.821
	951			0	-262.791.821
69.	X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	078		520.581.340	
	961			-520.581.340	
70.	XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	079			
71.	XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	080			
72.	Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	081		1.603.482.308	1.044.055.283
73.	I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	082		14.220.239	10.637.859
74.	Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	083		14.220.239	10.637.859
75.	Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	084			
76.	II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	085		0	0
77.	Обврски спрема поврзани друштва	086			
78.	Обврски спрема добавувачи	087			
79.	Обврски за аванси, депозити и кауции	088			
80.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	089			
81.	Обврски по заеми и кредити	090			
82.	Обврски по хартии од вредност	091			
83.	Останати финансиски обврски	092			
84.	Останати долгорочни обврски	093			
85.	III. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	094			
86.	IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	095		1.589.262.069	1.033.417.424
87.	Обврски спрема поврзани друштва	096	10	108.598.607	115.347.932
	21			-108.598.607	-115.347.932
88.	Обврски спрема добавувачи	097	10	446.206.436	561.830.320
	220			-281.797.188	-381.991.642
	221			-164.409.248	-179.838.678
89.	Обврски за аванси, депозити и кауции	098		58.270.823	59.109.552
	222			-53.055.887	-49.100.228
	223			-5.214.936	-10.009.324
90.	Обврски по основ на даноци и придонеси на плата и надомести на плата	099		4.867.490	5.469.737
	234			-4.867.490	-5.469.737
91.	Обврски кон вработените	100		9.611.646	10.852.184
92.	Тековни даночни обврски	101		199.408.459	279.448.410

	231			-199.126.667	-234.997.674
	233			-281.792	-33.282.665
93.	Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	102			
94.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друш	103			
95.	Обврски по заеми и кредити	104			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
96.	Обврски по хартии од вредност	105			
97.	Обврски по основ на учество во резултатот	106		2.069.539	1.359.289
98.	Останати финансиски обврски	107			
99.	Останати краткорочни обврски	108		760.229.069	
	138			-760.229.069	
100.	V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	109		50.198.459	60.627.633
	29			-50.198.459	-60.627.633
101.	VI. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТТУЃУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	110			
102.	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	111		5.700.876.978	5.797.637.248
103.	B. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА	112		0	3.615.529.828

Лице одговорно за составување на образецот: Име и презиме

Теодора Соломанова Илиќ

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија

0100467

Потпис

Скопје

Во

Скопје

15.03 2021 година

На ден

15.03 2021 година

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

Вук Радовиќ

Потпис

ПРИЛОГ 2

[ ][ ]			[ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ]								[ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ]														
[ ][ ][ ]			0 4 0 7 4 0 0 9								2 0 0 0 0 0 9 8 7 2 5 3 3 1														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Вид работа			Идентификационен број (ЕМБС)								Резервни кодекси														

Назив на друштвото **ОКТА РАФИНЕРИЈА НА НАФТА АД СКОПЈЕ**

Адреса, седиште и телефон ул.1 бр25 с.Миладиновци Скопје 02 2532107

Адреса за е-пошта okta.info@helpe.gr

Единствен даночен број 4 0 3 0 9 8 0 2 5 4 8 4 5

БИЛАНС НА УСПЕХ
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА)
за периодот од 01.01. до 31.12. 2020 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	201		15.382.479.809	27.680.911.971
2.	Приходи од продажба	202	11	15.368.985.922	27.677.404.841
	74			15.368.985.922	27.677.404.841
3.	Останати приходи	203		13.493.887	3.507.130
	76			28.465.814	51.655.547
4.	Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство	XXX	XXX	XXX	XXX
4.a.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	204		0	0
4.б.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на крајот на годината	205		0	0
5.	Капитализирано сопствено производство и услуги	206			
6.	II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	207		15.955.276.601	27.491.870.527
7.	Трошоци за сировини и други материјали	208		34.527.053	43.251.162
8.	Набавна вредност на продадени стоки	209		14.389.846.839	26.513.203.563
9.	Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	210			
10.	Услуги со карактер на материјални трошоци	211		63.323.538	78.342.058
11.	Останати трошоци од работењето	212		212.103.168	218.209.396
12.	Трошоци за вработени (214+215+216+217)	213		285.870.593	312.202.035

12.а.	Плати и надоместоци на плати (нето)	214		145.837.280	170.082.848
Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	421			234.185.181	255.706.598
12.б.	Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	215		15.787.242	17.019.343
	234000			15.787.242	17.019.343
12.в.	Придонеси од задолжително социјално осигурување	216		72.560.659	68.604.407
	234200			48.719.336	45.902.498
	234300			3.109.643	2.993.688
	234500			19.435.869	18.460.830
	234600			1.295.811	1.247.391
12.г.	Останати трошоци за вработените	217		51.685.412	56.495.437
	422			9.323.447	9.279.083
	440			5.455.466	2.455.322
	441			36.906.499	44.761.032
13.	Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	218		176.585.712	250.168.887
	432			176.585.712	250.168.887
14.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	219			
15.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековни средства	220		7.788.631	63.082.291
	455			0	480.292
	456			3.393.565	62.601.999
	459			4.395.066	0
16.	Резервирања за трошоци и ризици	221		3.008.952	912.957
	435			3.008.952	912.957
17.	Останати расходи од работењето	222		782.222.115	12.498.178
	460			680.146	12.008.552
	464			0	0
	468			0	259.858
	469			781.541.969	229.768
18.	III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	223		27.186.724	126.437.806
19.	Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	224		2.014.682	5.028.958
19.а.	Приходи од вложувања во поврзани друштва	225			
19.б.	Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	226			
19.в.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	227		2.014.682	5.028.958
19.г.	Останати финансиски приходи од работење со поврзани друштва	228			
20.	Приходи од вложувања во неповрзани друштва	229		414.000	269.100

21.	Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	230		1.947.571	6.176.881
22.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	231		20.824.451	16.556.751
23.	Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	232			
24.	Останати финансиски приходи	233		1.986.020	98.406.116
25.	IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	234		7.629.880	13.625.588
26	Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	235		2.410.761	4.495.169
26.а.	Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236			
26.б.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237		2.410.761	4.495.169
26.в.	Останати финансиски расходи од поврзани друштва	238			
27.	Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	239		199.542	17.531
28.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	240		5.019.577	9.112.888

475			5.019.577	9.112.888
-----	--	--	-----------	-----------

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
29.	Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства	241			
30.	Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања	242			
31.	Останати финансиски расходи	243			
32.	Удел во добивката на придружените друштва	244			
33.	Удел во загубата на придружените друштва	245			
34.	Добивка од редовното работење (201+223+244) - (204-205+207+234+245)	246			301.853.662
35.	Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245) - (201+223+244)	247		553.239.948	
36.	Нето добивка од прекинати работења	248			
37.	Нето загуба од прекинати работења	249			
38.	Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	250		0	301.853.662
39.	Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	251		553.239.948	
40.	Данок на добивка	252			42.891.543
41.	Одложени даночни приходи	253		32.658.608	3.829.702
42.	Одложени даночни расходи	254			
43.	НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	255			262.791.821
44.	НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	256		520.581.340	0
45.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	257		305	336
46.	Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	258		12	12
47.	ДОБИВКА / ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	259		-520.581.340	262.791.821
47.а.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	260			262.791.821
47.б.	Добивка која им припаѓа на неконтролирано учество	261			
47.в.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	262			
47.г.	Загуба која се однесува на неконтролираното учество	263			
48.	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	264			
48.а.	Вкупна основна заработувачка по акција	265		0	310
48.б.	Вкупно разводната заработувачка по акција	266			
48.в.	Основна заработувачка по акција од прекинато работење	267			
48.г.	Разводната заработувачка по акција од прекинато работење	268			

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 01.01. до 31.12. 2020 година

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	Добивка за годината	269			262.791.821
2.	Загуба за годината	270		520.581.340	0
3.	Останата сеопфатна добивка (273+275+277+279+281+283) - (274+276+278+280+282+284)	271			6.863.011
4.	Останата сеопфатна загуба (274+276+278+280+282+284) - 273+275+277+279+281+283)	272		1.608.221	0
5.	Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	273			
6.	Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	274			
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	275			6.313.293
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	276		1.034.793	
9.	Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	277			
10.	Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	278			
11.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (+)	279			
12.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (-)	280			
13.	Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	281			549.718
14.	Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	282		573.428	
15.	Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	283			
16.	Удел во останата сеопфатна загуба на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	284			
17.	Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	285			
18.	Нето останата сеопфатна добивка (271-285)	286			6.863.011
19.	Нето останата сеопфатна загуба (285-271) или (272+285)	287		1.608.221	
20.	Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	288			269.654.832
20.а.	Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	289		0	269.654.832
20.б.	Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	290			
21.	Вкупна сеопфатна загуба за годината (270-286) или (287-269)	291		522.189.561	

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
21.а.	Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	292		522.189.561	
21.б.	Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	293			

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ

ПРЕТЕЖНО ОД

Трговија на големо со цврсти, течни и гасовити горива ДЕЈНОСТ-

4	6	7	1
---	---	---	---

(Се назначува главната приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за едношалтерскиот систем - Службен весник на Република Македонија бр. 84/05, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/11 и 70/13)

Лице одговорно за составување на образецот: Име и презиме

Теодора Соломанова Илиќ

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија

0100467

Потпис

Во,

Скопје

Во

Скопје

На ден

15.03 2021 година

На ден

15.03 2021 година

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

Вук Радовиќ

Потпис

ОБЈАСНУВАЧКИ БЕЛЕШКИ

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

1. Општи информации

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е акционерско друштво основано на 26 март 1980 година. Друштвото е 81,51% во сопственост на ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А., компанија контролирана од Хеленик Петролеум С. А. Мајката компанија е со седиште во Грција.

Главните активности на Друштвото се трговија, увоз, производство и намешување, на нафтени деривати. Основни продукти се бензини, дизели, мазут, ТНГ, керозин. ОКТА има водечка позиција во набавка и трговија со нафтени деривати. Друштвото ја користи рафинеријата и инсталациите во Скопје за увоз, складирање и продажба на нафтени деривати.

Почнувајќи од 31 декември 2013 г. ОКТА котира на македонската берза.

На 31 декември 2020 година, Друштвото има 274 вработени (2019: 324 вработени).

Адресата на Друштвото е следна:
Улица 1 бр. 25 с. Миладиновци, Илинден
1000 Скопје
Македонија

Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање од страна на Менаџментот на 23 февруари 2021 година и ќе бидат предмет на одобрување од страна на Управниот одбор на 25 февруари 2021 година. Овие финансиски извештаи се предмет на одобрување од Собранието на акционери на Друштвото.

2. Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основи за подготовка

Финансиските извештаи се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник бр, 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2016, 192/2016, 6/2017, 30/2017, 61/2017, 88/2017, 192/2017, 64/2018 120/2018 и 290/2020) и Правилникот за сметководство (објавен во Службен весник бр, 159/2009, 164/2010 и 107/2011) каде што се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Во правилникот за сметководство се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, толкувањата издадени од Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и толкувањата на Постојниот комитет на толкувања (ПКТ) од ПКТ 1 до ПКТ 32. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.1. Основи за подготовка (продолжение)

МСФИ стандардите (вклучувајќи го и МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник во 1997 и оттогаш следеа неколку промени. Последната промена беше објавена во декември 2010 година. Друштвото ги применува сите релевантни стандарди и измените и интерпретациите кои се објавени во Службен Весник.

Финансиските извештаи се подготвени врз концептот на набавна вредност модифицирана од ревалоризацијата на одредени основни средства и амортизацијата финансиските средства расположливи за продажба.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари – МКД, освен доколку не е поинаку наведено.

Конзистентност

Презентацијата и класификацијата на ставките во финансиските извештаи е задржана од еден период до следниот освен, ако не е очигледно дека промена во природата на операциите на ентитетот или при преглед на финансиските извештаи дека друга презентација или класификација е по соодветна. Сепак, ваквата рекласификација не резултираше со значајна промена во содржината и форматот на финансиската содржина презентирани во финансиските извештаи.

2.2. Превод во странска валута

а) Функционална и презентациска валута

Позициите вклучени во финансиските извештаи се мерат со користење на валутата на примарното економско опкружување во кое функционира ентитетот (функционална валута) што е македонски денари (МКД).

б) Трансакции и салда

Трансакциите во странска валута се преведуваат во македонски денари со користење на девизните курсеви кои преовладуваат на датумите на трансакциите или вреднувањето кога предметите се мерат повторно. Добивките и загубите од курсни разлики кои произлегуваат од намиравањето на таквите трансакции и од монетарните средства и обврски за превод деноминирани во странска валута на крајот на годината се признаваат во Билансот на успех. Монетарните средства и обврски деноминирани во странска валута се преведуваат според средниот курс на Народната банка на Република Македонија важечки на датумот на финансиските извештаи.

Добивките и загубите од курсни разлики се прикажани во Билансот на успех во рамките на "финансискиот приход / трошоци (нето)".

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.2. Превод во странска валута (продолжение)

Девизните договори на Друштвото се претежно ЕУРО (ЕУР) и САД долари (УСД). Девизните курсеви користени за превод на 31 декември 2020 и 31 декември 2019 година беа како што следи:

Девизен курс:	31 Декември 2020	31 Декември 2019
	МКД	МКД
ЕУР	61.69	61.48
УСД	50.71	54.95

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Ставките на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување на основните средства. Истите до 2003 се ревалоризирани на крајот на годината со примена на официјалните коефициенти на растежот на цените на индустриски производи на набавната или ревалоризираната вредност како и на исправката на вредноста, како би се добила приближна вредност за замена на материјалните вложувања. Нето ефектот на ревалоризацијата е прикажан во ревалоризациони резерви.

Зголемувањата се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја претставува фактурната вредност зголемена за трошоците настанати при ставањето на средствата во употреба.

Отстапените или на друг начин отуѓените материјални средства претставуваат расходи или техничка застареност или друг начин на отстранување на материјалните средства, вклучувајќи ја и акумулираната исправка на вредноста. Добивките или загубите што произлегуваат од отуѓувањето на материјалните средства се прикажуваат во билансот на успех.

а) Последователи издатоци

Последователните издатоци се капитализираат или се препознаваат како посебно средство, како што е соодветно, само во случај кога е веројатно дека Друштвото ќе има идна економска полезност од издатоците и издатоците можат да се измерат веродостојно.

Нето сегашната вредност на средството кое е заменето се отпишува. Сите останати поправки и одржувања се прикажуваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

б) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува по пропорционална метода, користејќи стапки не пониски од пропишаните со закон, на начин да се алоцира набавната или ревалоризираната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на траење.

Амортизирањето на недвижностите, постројките и опремата започнува по истекување на месецот во кој тие се ставени во употреба, во годината во која започнало нивното користење.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.3. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

б) Амортизација (продолжение)

Подолу се претставени применетите корисни векови на употреба на средствата при пресметка на амортизација:

	2020	2019
Згради	Од 20 До 40 години	Од 20 До 40 години
Компјутери	4 -5 години	4 -5 години
Опрема	До 20 години	До 20 години
Останата опрема и возила	8 години	8 години

Остатокот од вредноста на недвижностите, постројките и опремата и нивните проценети корисни векови на употреба, се разгледуваат и по потреба се менуваат на крајот на секој известувачки период.

2.4. Нематеријални средства

Нематеријалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност. Трошоците на набавка вклучуваат фактурна вредност (вклучувајќи ги увозните давачки и другите даноци, освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти, а по одбивањето на трговските попусти и рабати) и сите останати трошоци кои директно можат да се препишат на ставањето на нематеријалното средството во употреба. Последователно, нематеријалните средства се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Сите нематеријални средства кои имаат ограничен корисен век на употреба се амортизираат на праволиниска основа во текот на нивниот корисен век на употреба.

Амортизацијата на нематеријалните средства почнува да се пресметува од моментот кога истите стануваат расположливи за употреба, а престанува доколку средствата се класификуваат како расположливи за продажба или се отпишани. Амортизацијата на нематеријалните средства се прикажува во билансот на успех во моментот кога настанува. Проценетиот корисен век на употреба на нематеријалните средства кој се користи за амортизација е 4-5 години.

2.5. Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиските средства расположливи за продажба се недеривати кои се назначени во оваа категорија или не се класифицирани во некоја од другите категории. Тие се вклучени во нетековни средства, освен ако инвестицијата не созрева или раководството има намера да го отстрани во рок од 12 месеци од крајот на периодот на известување. Финансиските средства расположливи за продажба првично се признаваат по објективна вредност плус трансакционите трошоци.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.6. Финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Финансиските средства расположливи за продажба се признаваат кога правата за добивање парични текови од инвестициите се истечени или пренесени и Друштвото ги пренело сите ризици и награди од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба последователно се прикажуваат по објективна вредност. Промените на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се признаваат во другиот сеопфатен приход. Кога се продаваат или намалуваат финансиските средства расположливи за продажба, акумулираните прилагодувања на објективната вредност признаени во капиталот се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка како "добивки и загуби од инвестициски хартии од вредност".

Дивидендите на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивката или загубата како дел од другиот приход кога се воспоставува правото на Друштвото да прима плаќања.

На крајот на секој извештаен период Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство расположливо за продажба. Значителен или пролонгиран пад на објективната вредност на хартијата од вредност под нејзината цена е исто така доказ дека средствата се оштетени. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба, мерена како разлика помеѓу трошокот за стекнување и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување на тоа финансиско средство претходно признаена во Извештајот за сеопфатна добивка - е отстранета од капитал и признаени преку Извештајот за сеопфатна добивка. Доколку во подоцнежниот период објективната вредност на должничкиот инструмент класифицирана како расположлива за продажба се зголемува и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил откако загубата поради оштетување е признаена во Извештајот за сеопфатна добивка, загубата поради оштетување се враќа преку Извештајот за сеопфатна добивка.

2.6. Средства за наменети за продажба

Друштвото ги класификува нетековните средства кои се чуваат за продажба, доколку нивните сметководствени вредности ќе бидат вратени главно преку трансакција на продажба, а не преку континуирана употреба. Средствата класифицирани како средства кои се чуваат за продажба се мерат по пониска од нивната сметководствена вредност и објективната вредност намалена за трошоците за продажба. Трошоците за продажба се поединечните трошоци кои директно се препишуваат на располагање со средства. Критериумите за класификација кои се чуваат за продажба се сметаат за исполнети само кога продажбата е дефинитивна и средството е достапно за итна продажба во неговата сегашна состојба или по завршување на друг процес кој се смета за стандарден за такви видови на продажба.

2.7. Залихи

Залихите се искажуваат по набавната вредност или по нето реализационата вредност во зависност од тоа која е пониска. Набавната вредност се состои од трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци за доведување на залихите до сегашна состојба и локација. Цената на чинење на суровата нафта, останатите суровини и материјали, резервни делови и ситен инвентар, производството во тек, готовите производи и трговска стока се пресметува врз база на методот на просечни цени.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.7. Залихи (продолжение)

Трошоците за набавка на залихите се состојат од набавната цена, увозните давачки и другите даноци (освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти) и други трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на залихите (како на пример трошоците за превоз). Трговските попусти, рабатите и другите слични ставки се одземаат при утврдување на трошоците за набавка.

Трошоците за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство (пр. директниот труд) и системска алокација на фиксните и варијабилните општи трошоци на производство. Алокацијата на фиксните општи трошоци на производство на трошоците на конверзија е засновано на нормалното искористување на производните капацитети. Неалоцираните фиксни општи трошоци на производство се признаваат како трошок во периодот во кој се направени. Варијабилните општи трошоци на производство се алоцираат на секоја единица на производство врз основа на фактичкото користење на производните капацитети.

Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

2.8. Побарувања од купувачите и останати побарувања

Побарувањата од купувачите и останатите побарувања иницијално се признаваат по пазарната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата, намалена за исправка на вредноста на тие побарувања.

Исправката на вредноста на побарувањата од купувачи се применува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати побарувањата според договорените услови. Значајните финансиски тешкотии на должникот, веројатноста од банкротство или финансиска реорганизација, како и доцнења во плаќањата се земаат како индикатори за намалување на вредноста на побарувањата. Износот на исправката е разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните парични текови дисконтирани по оригиналната ефективна камата стапка на финансиското средство. Сметководствената вредност на побарувањето е намалена со употреба на корективна сметка, и износот на загубата се признава во билансот на успех. Кога побарувањето не може да се наплати, се отпишува преку корективната сметка за побарувањата.

2.9. Пари и парични средства

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од средства на жиро сметка, девизни средства, готовина во благајна и депозити во банки со рок на доспевање до 3 месеци.

2.10. Акционерски капитал

Обичните и приоритетните акции се класифицирани како капитал.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.11. Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврски кон добавувачите и останатите обврски се обврски за плаќање на добра и услуги кои се набавени во текот на нормалното работење на Друштвото. Обврските се класификуваат како тековни обврски доколку достасуваат во рок од една година или пократко, во спротивно се класификуваат како долгорочни обврски.

Обврските кон добавувачите се признаваат иницијално според набавната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

2.12. Резервирања и потенцијални обврски

Резервите се признаваат кога Друштвото има сегашна правна или конвенционална обврска како резултат на минати настани и веројатно е дека ќе биде потребен одлив на средства што ги оневозможуваат економските придобивки за да се исполни обврската, а веродостојно проценување на износот на обврската може да се направи.

Одредбите се признаваат кога Друштвото има сегашна правна или конвенционална обврска како резултат на минати настани и веројатно е дека ќе биде потребен одлив на средства што ги оневозможуваат економските придобивки за да се исполни обврската, а веродостојно проценување на износот на обврската може да се направи.

Резервирањата се мерат и се евидентираат како најдобра проценка на трошоците потребни за намирување на сегашната обврска на датумот на билансот на состојба. Резервираната резерва се признава во Билансот на успех во рамките на трошокот кој одговара на природата на одредбата.

Не постојат резервации за потенцијални обврски. Потенцијална обврска е можна обврска која произлегува од минатите настани и чие постоење ќе биде потврдено само со појава или непојава на еден или повеќе несигурни идни настани што не се целосно во рамките на контролата на субјектот; или сегашна обврска што произлегува од минатите настани, но не е признаена, бидејќи не е веројатно дека ќе биде потребен одлив на ресурси коишто претставуваат економска корист за исполнување на обврската или износот на обврската не може да се измери со доволна сигурност.

2.13. Данок на добивка

Трошокот за данок за овој период се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава во добивката или загубата, освен до степен до кој се однесува на ставки признаени во друг сеопфатен приход или директно во капиталот. Во овој случај, данокот се признава и во други сеопфатни приходи или директно во капиталот, соодветно.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.13. Данок на добивка (продолжение)

а) Тековен данок на добивка

Тековниот данок на доход се пресметува врз основа на даночните закони кои се донесени или суштински донесен на датумот на билансот на состојба во земјата каде што компанијата работи и генерира оданочен приход. Управувањето периодично ги оценува позициите земени во даночните пријави во однос на ситуации во кои применливата даночна регулатива е предмет на толкување. Со него се утврдуваат одредби каде што е соодветно врз основа на износите кои се очекува да се платат на даночните органи.

б) Одложен данок на добивка

Одложениот данок на добивка се признава при привремени разлики кои произлегуваат помеѓу даночните основи на средствата и обврските и нивните сметководствени вредности во консолидираните финансиски извештаи. Сепак, одложените даночни обврски не се признаваат доколку настанат од првичното признавање на гудвилот; одложениот данок на добивка не е пресметан доколку настанува почетното признавање на средство или обврска во трансакција различна од деловната комбинација која во моментот на трансакцијата не влијае ниту на сметководствена ниту на оданочувачка добивка или загуба.

Одложениот данок на добивка се утврдува со користење на даночни стапки (и закони) кои се донесени или суштински донесен до датумот на билансот на состојба и се очекува да се применуваат кога се реализира поврзаното одложено средство за данок на доход или се одложува обврската за одложено одданочување.

Одложениот данок на добивка се признава само до оној степен до кој е веројатно дека идната оданочива добивка ќе биде достапна врз основа на која може да се користат привремените разлики. Одложените средства и обврски за данок на доход се надоместуваат кога постои законско право да ги надомести тековните даночни средства врз основа на тековните даночни обврски и кога средствата и обврските за одложени даноци за данок се однесуваат на даноците на доход наметнати од ист оданочен орган на истиот даночен субјект или различни субјекти кои подлежат на оданочување, каде што постои намера да се подмират салдата на нето-основа.

2.14. Бенефиции на вработените

а) Пензиски и останати краткорочни обврски кон вработените

Друштвото, во нормалниот тек на работење, врши исплати во име на своите вработени за пензии, здравствена заштита, вработување и персонален данок кој се пресметува врз основа на бруто плати и плати според законодавството. Друштвото ги прави овие придонеси во владините здравствени и пензиски фондови како и во приватните пензиски фондови. Трошокот за овие плаќања се пресметува во билансот на успех во истиот период како и трошокот за плата.

Друштвото не работи со друга пензиска шема или план за пензионирање и, следствено, нема обврска за пензии.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.14. Предности на вработените (продолжение)

б) Отпремнини за технолошки вишок

Отпремнините за технолошки вишок се исплаќаат кога престанува работниот однос на вработениот пред датумот на неговото нормално пензионирање или доколку вработениот прифати доброволно прекинување на работниот однос во замена за овие бенефиции. Друштвото ги признава отпремнините за технолошки вишок кога пристапува кон прекинување на работниот однос на тековните вработени во согласност со детален, формален план без можност за отповикување на истиот, или во случај кога Друштвото понуди опција на вработените за доброволно прекинување на работниот однос.

в) Пензија и јубилејни награди

Согласно Законот за работни односи кој преовладува во Република Македонија, Друштвото е должно да исплати надоместоци за пензионирање во износ еднаков на две просечни месечни плати, на пензионирање, за кои соодветната обврска е признаена во билансот на состојба, мерена по сегашната вредност од две просечни месечни плати со прилагодувања вклучени во актуарската пресметка. Согласно Колективниот договор, Друштвото е должно да плати награди за јубилејни награди кои одговараат на вкупниот број години на работа на работникот. Овие обврски за вработените се пресметуваат на годишно ниво од страна на независни актуари кои го користат методот на проектираната единечна кредитна метода. Актуарското вреднување вклучува преземање претпоставки за дисконтните стапки, очекуваните стапки на поврат на средствата, зголемувањето на идната плата, зголемувањето на смртноста и зголемувањето на идната пензија. Поради долгорочната природа на овие планови, таквите проценки се предмет на значителна несигурност. Покрај тоа, Друштвото не е обврзано да обезбеди дополнителни бенефиции за сегашните и поранешните вработени.

2.15. Закуп

Закупнини каде што закуподавецот значително ги задржува сите ризици и награди од сопственоста се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата направени под оперативни наеми (без никакви стимулации добиени од давателот на наемот) се пресметуваат во билансот на успех на праволиниска основа во текот на периодот на закупот.

2.16. Приходи

Приходите од реализација се искажани по фактурна вредност на продадените производи, трговски стоки и услуги на купувачите намалени за данокот на додадена вредност, акциза, работи и дисконти. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат кога Друштвото ги има доставено до купувачот, купувачот има полна дискреција над дистрибуцијата и цената на продажба, и непостои неисполнета обврска која може да влијае на прифаќањето на производот од страна на купувачот. Доставата не се смета за извршена се додека производите или трговските стоки не се испратени до специфична локација, ризикот од застареност или загуба е префрлен на купувачот, и или купувачот ги прифатил производите во согласност со договорот за продажба, условите за прифаќање се истечени или Друштвото има објективен доказ дека сите услови за прифаќање се задоволени.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.16. Приходи (продолжение)

Приходите од камата се признаваат во билансот на успех врз основа на временска распределба со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Приходи од дивиденди се признаваат кога е утврдено правото на акционерите да ги добијат исплатите.

2.17. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди во корист на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи на Друштвото, во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на Собранието на Акционери.

2.18. Заработка по акција

Основна заработувачка по акција се пресметува со делење на добивката што може да се припише на сопствениците на капиталот на Друштвото за периодот од пондерираниот просечен број на обични резерви.

2.19. Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се занимаваат со деловни активности кои можат да остварат приходи или да направат трошоци чии резултати од работењето редовно се разгледуваат од страна на Управниот одбор и за кои се достапни дискретни финансиски информации. Менаџментот е лице или група на лица кои ги распределуваат ресурсите и ја оценуваат работата за субјектот.

Функциите на раководството ги врши Одборот на директори на Друштвото. Внатрешното известување во рамките на компанијата претставено на Управниот одбор е на ниво на компанија и како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Управниот одбор се базираат на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

3. Управување со финансиските ризици

3.1. Фактори на финансиски ризик

Друштвото не користи хеџирано сметководство за прикажување на финансиските инструменти, при што добивката и загубата се прикажува во билансот на успех. Друштвото е изложено на ризик од движење на девизните курсеви и пазарните цени кои што влијаат врз средствата и обврските. Целта на управувањето со финансиските ризици е да се ограничи влијанието на овие пазарни ризици преку оперативни и финансиски активности.

а) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени,“

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

а) Пазарен ризик (продолжение)

и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени во македонски денари (МКД), а преостанатиот дел во ЕУР и мал дел во УСД.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени во ЕУР, делумно во УСД и преостанатиот дел во МКД. Како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови. За презентација на пазарните ризици според МСФИ 7, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал. Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на билансот на состојба. Салдото на денот на билансот на состојба ја прикажува цела година.

Тековните глобални артикли се во постојано флукутирање на пазарот што резултираше, меѓу другото, нестабилност на цената на суровата нафта. Целосниот степен на влијанието на овој развој на пазарот покажа дека е невозможно да се предвиди или целосно да се заштити од таквиот ефект на пазарот.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флукутации на пазарот не може да се предвиди со точност и прецизност.

б) Валутен ризик

Функционалната валута на Друштвото е Македонскиот денар (МКД). Изложеноста на валутен ризик на Друштвото е поврзано со поседување на странски валути и оперативни активности преку приходи од и исплати кон меѓународни друштва, како и капитални трошоци врз основа на договор со добавувачи во странска валута.

Валутата која влијае на зголемување на овој ризик е во најголем дел УСД. Друштвото управува со валутниот ризик преку намалување на бројот на договори со странски компании во УСД како релативно нестабилна валута во овој период. Друштвото поседува мали парични резерви во УСД валута. Друштвото користи парични депозити во МКД или депозити во МКД со девизна клаузула, со цел заштита од странски валутен ризик како и домашен валутен ризик во согласност со расположливите понуди на банките.

Сепак, набавната цена на нафтените деривати на кои се набавуваат од поврзани субјекти на Друштвото е деноминирана во ЕУР, сем еден производ кој е деноминиран во УСД, но сите деривати се поврзани со цената на нафтата и нафтените деривати на светскиот пазар, кои исто така се деноминирана во УСД. Следствено, постои инхерентен деловен ризик поврзан со овие трансакции.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

в) Каматен ризик

Каматниот ризик претставува ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

Промената на пазарните каматните стапки влијае врз приходот од камати на орочените банкарски депозити. На 31 декември 2020 Друштвото нема депозити во банките (2019: нула).

г) Ценовен ризик

Примарната активност на Друштвото креира изложеност на промена на цените на две нивоа: цените на суровата нафта и нафтените деривати. Двете нивоа влијаат на вредноста на залихите, и продажната маржа која влијае на идните парични текови од работењето. Во случај на ценовен ризик, нивото на изложеност се определува преку вредноста на залихите прикажани на крајот на секој известувачки период. Политика на Друштвото е да ги прикажува залихите по пониската помеѓу набавната вредност и нето реализационата вредност, при што разликите би довеле до намалување на нето сегашната вредност на залихите.

Изложеноста на промена на продажната маржа се однесува на апсолутниот износ на маржата остварена во текот на работењето на Друштвото, што во најголема мера е под влијание на регулираните цени од страна на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, за домашниот пазар, и Platts цените за странските пазари. Друштвото управува со овој ризик преку оптимизација на производството и увозот со цел да одржува поволно ниво на залихи како би можело да влијае на бруто маржата на продадените нафтени деривати.

д) Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна. Друштвото е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности. Процесот на управување на кредитниот ризик од оперативните активности вклучува превентивни мерки како што се проверка на кредитбилитетот и превентивни забрани, корективни мерки во текот на законските односи како на пример, активности за опоменување и исклучување, соработка со агенции за наплата и наплата по законски односи како што се процеси на оптужување, судски постапки, вклучување на извршната единица и факторинг.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

д) Кредитен ризик (продолжение)

Задоцнетите плаќања се следат преку постапка на проследување на долгот врз основа на видот на корисникот, кредитната класа и износот на долгот. Кредитниот ризик се контролира преку проверка на кредибилитетот - што утврдува дека корисникот нема долг и кредитната вредност на корисникот и преку превентивни забрани – што го утврдува кредитниот лимит врз основа на претходните трансакции.

Процедурите на Друштвото обезбедуваат на перманентна основа продажбата се извршува на корисници со соодветна кредитна историја и да не се надминува лимитот за изложување на кредитен ризик.

Друштвото има банкарски гаранции, хипотеки и меници, како и останати средства за обезбедување со купувачите со цел да ја осигура нивната наплата. Друштвото не гарантира за обврските на други страни. Максималната изложеност на кредитниот ризик е претставена преку вредноста на финансиските средства во билансот на состојба.

Друштвото смета дека максималната изложеност е претставена преку износот на побарувањата намалени за исправката на вредност и износот на банкарските депозити, на датумот на билансот на состојба. Раководството соработува со најеминентните банки кои се во домашна или странска сопственост на домашниот пазар.

в) Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Секој вишок на парични средства најчесто се депонира во комерцијалните банки.

Процесот на управување со ризикот на ликвидност вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на сметководствениот оддел.

3.2 Управување со ризикот на капитал

Целта на Друштвото при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за акционерите и бенефиции за останатите заинтересирани страни, како и да одржува оптимална структура на капиталот со цел да го намали трошокот на капитал.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.3. Проценка на објективната вредност

Категориите пари и парични средства, побарувања од купувачи и останати финансиски средства имаат краток рок на доспевање. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на денот на известување е слична со нивната објективна вредност.

4. Значајни сметководствени проценки

Сметководствените проценки направени од страна на Друштвото постојано се следат и се базираат на претходно искуство и останати фактори, вклучувајќи предвидување на идни настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

(а) Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/ зголеми за 10% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни МКД 17.659 илјади (2019: МКД 25.017 илјади).

б) Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Друштвото (со поддршка на неговиот краен сопственик) ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа.

Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

4. Значајни сметководствени проценки (продолжение)

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки (продолжение)

в) Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи. За оние купувачи кои се во банкрот или ликвидација, оштетувањето се пресметува индивидуално, додека за останатите купувачи се пресметува врз база на портфолиото, земајќи ја во предвид старосната структура на побарувањата и минатите отписи, кредитната способност на купувачите и промените во условите за плаќање. Овие фактори се оценуваат периодично и се прават промени доколку е потребно. Проценките вклучуваат предвидувања за идните активности на купувачот и идните наплати на побарувањата. Доколку финансиската состојба на купувачите се влоши, отписите на тековните побарувања ќе бидат повисоки од предвидените и може да го надминат нивото на загуба што веќе е признаено.

г) Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти, Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

Во 2019 Царинска Управа – Скопје, спроведе контрола во ОКТА на акцизните давачки кои произлегуваат од увозот на еуро дизелот за период од 2014-2018. Царинска Управа Скопје сметаше дека увозните давачки не биле правилно пресметани и поради тоа издадоа Решенија за доплата на давачките за 2014, наметнувајќи дополнителна обврска од 380 илјади евра кои беа платени во 2020.

Компанијата поднесе тужби во 2019, покренувајќи управни спорови, барајќи целосно поништување врз основа на суштествено кршење на процедурите и правилата од страна на Царинската Управа, поради неправилно утврдување на фактите во случајот и правилна примена на материјалното право. Од јули до декември 2020 година, беа издадени нови решенија за фискалните години 2015, 2016 и 2017 година, наметнувајќи дополнителни износи од 4,6 милиони евра. 2020 г

На 31 декември 2020 година, компанијата призна резервација од 781,4 милиони МКД, што претставува најдобра проценка на компанијата за потенцијални одливи на пари во иднина. Компанијата останува на својата позиција дека постапила во целосна согласност со сите релевантни закони и според добиените мислења на експертите и има намера да ја оспори таквата одлука до крајниот судски орган, вклучително и ако е можно на меѓународни надлежни судови.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

5. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

2020	МКД
Набавна вредност	
Состојба на 1 Јануари 2020	75.627.743
Зголемување	26.108.742
Нематеријални средства во подготовка	731.850
Состојба на 31 Декември 2020	102.468.335
Исправка на вредноста	
Состојба на 1 Јануари 2020	60.797.872
Амортизација	7.109.185
Состојба на 31 Декември 2020	67.907.057
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2020	34.561.278
2019	
Набавна вредност	
Состојба на 1 Јануари 2019	67.265.148
Зголемување	8.362.595
Аванси за нематеријални средства	731.850
Состојба на 31 Декември 2019	76.359.593
Исправка на вредноста	
Состојба на 1 Јануари 2019	50.162.984
Амортизација	10.634.888
Состојба на 31 Декември 2019	60.797.872
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2019	15.561.721

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

6. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Земјиште	Згради	Машини и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
На 31 декември 2019					
Набавна вредност	247.318.807	3.208.551.155	6.365.019.226	55.027.285	9.875.916.473
Акумулирана амортизација	-	(2.971.607.523)	(5.446.131.753)	-	(8.417.739.276)
Нето книговодствена вредност	247.318.807	236.943.632	918.887.473	55.027.285	1.458.177.197
Година завршена на 31 декември 2020					
Почетна нето книговодствена вредност	247.318.807	236.943.632	918.887.473	55.027.285	1.458.177.197
Зголемувања	5	-	-	63.803.055	63.803.060
Пренос од инвестиции од тек	-	32.719.340	55.412.744	(88.132.084)	-
Намалување/ Продажба	-	-	(15.691.887)	-	(15.691.887)
Амортизација	-	(28.780.528)	(140.695.999)	-	(169.476.527)
Намалувања на исправка на вредноста	-	-	14.738.535	-	14.738.535
Крајна нето книговодствена вредност	247.318.812	240.882.444	832.650.866	30.698.256	1.351.550.378

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

7. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	2020	2019
Купувачи во земјата	150.233.285	218.532.276
Купувачи од странство	164.106.163	173.973.448
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(64.441.553)	(66.075.408)
Вкупно:	249.897.895	326.430.316

8. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2020	2019
Денарски жиро - сметки	2.414.021.093	2.192.795.410
Девизни жиро - сметки	52.859.801	98.076.561
Парични средства во денарска благајна	6.000	10.008
Девизна благајна	156	156
Исправка на вредност на депозит	(4.819.338)	-
Парични еквиваленти	4.596.982	4.009.519
Вкупно:	2.466.664.694	2.294.891.654

9. ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Вкупниот број на обични акции изнесува 846.360 обични акции со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција (2020: 846.360 со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција). Сите издадени акции се целосно платени.

Заклучно со 31 декември 2020 структурата на акционерите е како следи:

	Број на обични акции	Вкупен број на акции	% од вкупниот акционерски капитал
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.	689.875	689.875	81,51 %
ДПТУ Пуцко Петрол Увоз-Извоз ДОО – Македонски Брод	91.965	91.965	10,87 %
Други 1)	64.520	64.520	7,62 %
	846.360	846.360	100 %

1) Акционери кои индивидуално се сопственици на помалку од 0,4% од акционерскиот капитал.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

10. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи е следната:

	2020	2019
Добавувачи во земјата	281.797.188	381.991.642
Добавувачи во странство	273.007.855	295.186.610
Обврски за нефактурирани стоки	-	-
Вкупно:	554.805.043	677.178.252

11. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБИ

	2020	2019
Продажби на домашен пазар	12.246.868.890	22.028.237.832
Продажби на странски пазар	3.116.699.421	5.645.588.069
	15.363.568.311	27.673.825.901

Лице одговорно за составување на
белешките

Законски застапник на друштвото